

VILÁGHÍR MUSICAL A NAGYBÁNYAI SZÍNHÁZBAN!

A temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház 2009/2010-es évadában mutatta be Jimmy Robert és Joe DiPietro világhír musicaljét *Ájlávju* címmel. Eredeti címén, *I Love You, You're Perfect, Now Change*, 1966-ban mutatták be a New York-i off-Broadway Westside Theatre-ben. Hatalmas sikerének köszönhetően gyorsan elterjedt világszerte, bejárta a világ nagy zenés színházait és tizenegy nyelvre fordították le. A magyar változatát Fábri Péter 2004-ben készítette el, *Te édes, de jó vagy, légy más!* címmel.

Az eladás nagybányai bemutatójára Május 14-én du. 18 órától kerül sor az RMDSZ MEGHÍVÁSÁRA, a Városi Színházban. A BELEPÉS INGYENES!

További részletek a harmadik oldalon!

Figyelem!!!

Legnagyobb lapterjesztők (szabadárusítók) pénzügyi nehézségei miatt az újságárudák egy részében ezen a héten nem vásárolhatnak Új Szót, s félre, hogy az elkövetkező hetekben sem. A lapot keressék más újságárudáknál. Ezúton is felhívjuk kedves olvasóink figyelmét: az el fizetés a legbiztosabb mód arra, hogy az Új Szóhoz hozzájussanak. Az önhibánkon kívül okozott kellemetlenségekért mi kérünk elnézést!

A TELEKI NAPOK részletes programja

MÁJUS 9., PÉNTEK

19.00 óra – a Teleki Magyar Ház kertje: **Földes László HOBO – József Attila est**

Az eladás jellegére való tekintettel kérjük közönségünket, hogy legalább 15 perccel a kezdés előtt LEGYEN JELEN a rendezvény helyszínén. Pontosan 19.00 órakor a program helyszínét lezárjuk. Köszönjük megértésüket!

Földes László
HOBO

József Attila esttel járul hozzá ma 19 órától az idei Teleki Napok sikeréhez.

MÁJUS 10., SZOMBAT

10.00 óra – Teleki Magyar Ház Konferencia és könyvbemutató

Előadást tartanak: Romok Márta ny. pedagógus, Misztófalvi: Teleki Blanka és emlékezete

Balogh Béla ny. történész-levéltáros, Nagybánya, Pál-Antal Sándor ny. f. levéltáros, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, Marosvásárhely: 1848-1849 Nagybányán – Okmányok a forradalom és szabadságharc nagybányai vonatkozásaihoz (könyvbemutató)

Hámori Péter történész, Budapest (Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum): A második Teleki-kormány

A szünetben: a **Három Teleki a Bányavidéken c. kiállítás** megnyitója

13.00 óra – Teleki Magyar Ház Emlékhelyet avatunk

Ünnepi beszédet mondanak: Dávid Gyula irodalomtörténész (Kolozsvár),

az EMKE tiszteletbeli elnöke; Kónya Tibor református lelkipásztor (Nagyenyed), a Romániai Magyar Cserkészszövetség mozgalmi vezetője; Galánthay Zsombor (Nagybánya-Budapest), gr. Teleki Sándor szépunokája.

„A három Teleki” emléktábláját leleplezik a család, a Teleki Blanka Nyugdíjas Klub és a Teleki Magyar Ház képviselői. Tiszteleg sorfalat állnak cserkész és huszár hagyományokhoz.

Az emlékhely létrehozását, az életrajzi kiállítás összeállítását és Dinyés László budapesti szobrászművész bronz domborművének elkészítését a Magyar Külügyminisztérium és a **Communitas Alapítvány** támogatta.

19.00 óra – Teleki Magyar Ház „Aranyfészek, aranymadár” – Pajzán történetek

Sebestyén István bukovinai székely mesemondó előadása felhívásteknek. Közreműködik a Berena Zenekar.

- folytatás a 2. oldalon -

Ott kell lennünk az Európai Parlamentben, hogy uniós eszközökkel is védjük közösségünket.

Ha nem megyünk el választani, mások szavaznak helyettünk, és csak román képviselők jutnak el Brüsszelbe. Így meggyengül a magyarság ereje, és veszélybe kerül közösségünk biztonsága.

Május 25-én annyian leszünk, ahányan szavazunk. Mutassuk meg ismét közösségünk erejét! Szavazzon az RMDSZ-re!

Kelemen Hunor

szövetségi elnök

Óvást nyújtott be a prefektushoz dr. Bónis István parlamenti képviselő

A képviselő azt nehezményezi, hogy Aknasugatagon nem került vissza a kétnyelvű helységnévtábla

Az RMDSZ parlamenti frakciója nevében benyújtott, 3C-17/181/05. 05. 2014-es iktatószámmal ellátott dokumentumot személyesen Anton Rohian kormánybiztosnak címezte a képviselő, miután a helybeli magyar közösség képviselői korábban jelezték, hogy a közlekedési táblák cseréje során a helységnévtáblákon kizárólag román nyelven jelenik meg a település neve, holott törvény kötelezi a polgármesteri hivatalt a kétnyelvű felirat kihelyezésére.

Az 1206/2001-es Kormányhatározatban elfogadott 215/2001-es közigazgatási törvény, illetve a törvény függelékébe foglalt egyes rendelkezéseit megváltoztató, a nemzeti kisebbségek közigazgatásban történő nyelvhasználatát szabályozó 1415/2002-es Kormányhatározat alapján az önkormányzat számára kötelező magyar nyelven is kiírni a helységnévtáblákra a település elnevezését ott, ahol a magukat magyaroknak vallók aránya meghaladja az összlakosság 20%-át. Erről konkrétan a már említett 1206/2001-es Kormányhatározat 11. fejezetének 1/15-ös számú melléklete rendelkezik, melyben a Máramaros megyei települések lajstromában, a 9. helyen a magyar Aknasugatag elnevezés is szerepel.

Dr. Bónis István óvásában azt is kifejtette, hogy korábban, 12 éven át volt magyar felirat a helységnévtáblákon. Mivel egy olyan üdülővárosról van szó, ahová számos magyarországi turista is ellátogat, idegenforgalmi szempontból is indokolt a kétnyelvű üdvözlőtáblák kihelyezése a település határában.

A képviselő reményét fejezte ki a helyzet rendezésével kapcsolatban, hogy az aknasugatagi magyarok is otthon érezhessék magukat a lakóhelyükön, és ezáltal elkerülhetők legyenek a küszöbönálló tiltakozó megmozdulások, illetve helyreálljon a törvényes rend. (tamási)

Tombola

A Pro Genius Egyesület tombolajegyeket bocsát ki **DUDÁS GYULA** egyik festményének kisorsolására.

Dudás Gyula városunk itthon és külföldön ismert és elismert festőművésze, a nagybányai festőiskola hagyományainak hűvelője. 2012-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével tüntették ki.

A sorsolásra kerülő festmény címe *Híd utca a református templommal*, mérete 84x60 cm, felbecsült értéke 2000 lej. Az alkotást a *Bányavidéki Új Szó* anyagi támogatására ajánlotta fel a művész. Ezúton is köszönjük!

Tombolajegyek 10 lejes áron a szerkesztőségben és a *Teleki Magyar Házban* kaphatók. Amikor a 200 jegy gazdára talál, nyilvánosan sorsolunk, és valaki a festmény boldog tulajdonosa lesz.

Több tombolajegy = nagyobb esély!

Egyházi hírek

* A felsőbányai Nagyboldogasszony plébániatemplomban Butka Vilmos és felesége Mureán Anna tartotta keresztvíz alá Schlézinger Attila és Palkovics Erika kislányát, aki a keresztelésben a *Doris Maria* nevet kapta.

* Május 18-án délelőtt 11 órai kezdettel kerül sor az ünnepélyes elsőáldozási szentmisére, amely keretében tizenöt felsőbányai ifjú fogja megérteni a hitet.

* A nagybányai katolikus Szentháromság plébániától helyezték nyugalomra *Szilágyi Rozália* testvérünket, akit 74, *Alexy László Pál* testvérünket, akit 62, *Décsi János* testvérünket, akit 73, *Muka István* testvérünket, akit 57, valamint *Turi Magdolna* asszonytestvérünket, akit 85 évesen szolgáltatták magához az Úr. Nyugodjanak békében!

* A nagybányai katolikus Szentháromság plébánia templomban május 18-án tartjuk a harmadikos gyermekek elsőáldozási ünnepségét, a 10 órai szentmise keretében. Kérjük a kedves híveket, foglalják imáikba elsőáldozó gyermekeinket.

* A Szatmári Egyházmegye Ifjúsági Irodája meghirdeti a „Tettek napját” május 31-re. Mottó: „Helyben kell szembé tenni a világot”. A program célja: ösztönözni a fiatalokat arra, hogy önkéntes tevékenységet vállaljanak környezetükben. Plébániánk ez alkalommal nagytakarítást hirdet a temetőben. Arra kérjük a kedves érdeklődőket, gyerme-

keket, fiatalokat és felnőtteket egyaránt, csatlakozzanak hozzánk, hogy szebbé és tisztábbá tegyünk a temetőt.

* Plébániánk zárandoklatot szervez Csíksomlyóra június 6-8. között. Részvételi díj: 160 lej.

* A Nagybánya-újvárosi Református Egyházközség I. kísértük utolsó útjára *Csiszér Istvánné született Balázs Zsuzsanna* asszonytestvérünket, aki 75 évesen hunyt el. Nyugodjon békében!

* A Nagybánya-óvárosi Református Egyházközség I. helyezték örök nyugalomra *Jurisnicz István* bányász testvérünket, aki 45 évesen hunyt el, valamint *B. Ian András Alin* testvérünket, akit 25 évesen szolgáltatták magához az Úr. A tragikusan elhunyt *B. Ian András Alin* temetési szertartása a Virághegyi temetőben lesz szombat, május 10-én, 13 órai kezdettel. Nyugodjanak békében!

* Május 3-án Moni József Csaba és Bóza Sonia Melinda tartotta keresztvíz alá Roman Daniel ortodox ifjú és Sarolta Melinda református hölgy kislányát, aki a keresztelésben az *Alexandra Júlia* nevet kapta. Ugyanezen alkalommal esküdték egymásnak örök hűséget *Roman Daniel* és *Sarolta Melinda*.

* A Nagybánya-óvárosi Református Egyházközség május 29-én, elsőáldozástörtökön, délután 17 órakor diákjaink ünnepélyes ballagására vár mindenkit.

* A nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség minden csütörtökön 18 órakor és vasárnap 10 órakor, a szokásos időpontban tartja istentiszteleteit, melyekre mindekit nagy szeretettel vár.

* Május 4-én német nyelvű keresztelési szertartás keretében Ember Edina és Ember Róbert tartotta keresztvíz alá Ember-Mork Roland és Ember-Mork Roxana Erika kislányát, aki a keresztelésben az *Emma* nevet kapta.

Bunda Csilla Annamaria

„Töltő leszel? Vagy katona?”

A továbbtanulással kapcsolatos döntéshozatalban segít, önismeretfejlesztő pályaelemző hálóját szervezünk

VIII. OSZTÁLYOS DIÁKOKNAK

2014. május 16-17-én

a Teleki Magyar Házban.
A helyek száma korlátozott!
Jelentkezés, információk a Teleki Magyar Ház irodájában,
TELEFON 0740-751490.

Kedves nagybányai állatbarátok,

kérjük, hogy adjuk 2%-val járuljanak hozzá kutyáink, cicáink ellátásához.

A 230-as lap a *doilasuta.ro* weboldaltól tölthető le és a saját adatokat (I. pont), illetve az egyesület adatait (III. 2. pont) kell kitölteni, aláírni, majd a Serelor utcai adóhivatalnál május 23-ig benyújtani: *Asociația „Salva și Animalele”* din Baia Mare, Cod Identificare: 2455 8366, CONT: RO18 BTRL 0250 1205 L432 61XX.

Facebook oldalunkról - *Voluntari Salva și Animalele Baia Mare* - adatainkkal kitöltött példány is letölthető.

Köszönettel, a nagybányai állatmentés egyesület

ELADÓ

a *Bányavidéki Új Szó*

Máramaros megyei magyar hetilap

Felszerelt szerkesztőség, modern nyomda, lap- és könyvkiadási engedély, kiépített lapterjesztési hálózat, elnyitott székfoglaló.

Vállalkozók, magánbefektetők, egyesületek, politikai alakulatok érdeklődésére számítunk az újság továbbmunkáltatása érdekében.

RÉSZLETEK A SZERKESZTŐSÉG BENT.

A TELEKI NAPOK részletes programja

- folytatás az első oldalról -

21.00 óra – Teleki Magyar Ház Borkóstoló. Vendégünk *Bálint Zoltán*, Wine Princess borászati (Balla Géza pincészet), Arad-hegyalja.

Csak előzetes helyfoglalással (telefonon: 0744919166)!

MÁJUS 11., VASÁRNAP

10.00 óra – Újvárosi református templom Ünnepi istentisztelet

– Teleki Ösztöndíjak és Teleki Emlékplakettek átadása –

Hozzávetélegesen 12.00-14.00 óra között – Tisztelet a Nagybánya-környéki Teleki-émlékhelyeken (Pribékfalva, Kőrösmezőfalva, Nagysomkút, Koltó). Koszorúzás gróf Teleki Sándor koltói szobránál és síremlékénél.

Csatlakozni saját gépkocsival lehetséges, igény esetén kisbuszt is indítunk. ELŐZETES JELENTKEZÉS, feliratkozás a Teleki Magyar Házban!

20.00 óra – Teleki Magyar Ház In memoriam Erőss Zsolt – emlékmű-avatás a magyar hópárduc tiszteletére, a Ház kertjében!

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodájának közértesítő programja:

Máramaros megyét:

- **RMD Székesház**, minden hónap első péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- **RMD Székesház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - **Teleki Magyar Ház**, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

Az ünnepség ideje alatt csütörtökön 17-20 óra, pénteken 17-19 óra között: Könyvvásár. (Erdélyi Virtuális Antikvárium és Könyvesbolt)

Az eseményekre SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT!

A 2014. évi Teleki Napok támogatója a **Communitas Alapítvány**.

Új Szó
Máramaros megyei magyar hetilap
Kiadja a **GENIUS Kft.** Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Szilveszter Mária
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor Tamási Attila
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidékijuzso@gmail.com

RMD SZÉKESHÁZ
TÁMOGATÓ AZ RMDSZ ÉS A COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

BETHLEN GÁBOR
Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az íráskorrigálás jogát és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a **GENIUS** Nyomdában

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021,
218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél átmenneli illemek, gáz, víz és szennyvízelvezető illemek.
- Tipizált polietilén gázvezeték - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kistárolók használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályzó tartományal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKÖR.J. típusú, földgázzal működő, vízütem és fűtési sugárzó hőszabályzó.

Világhír musical Nagybányán

Ingyenes előadás a Városi Színházban, május 14-én 18 órától.

A temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház a 2009/2010-es évadában mutatta be Jimmy Robert és Joe DiPietro világhír musicaljét *Ájlávju* címmel.

Eredeti címén, *I Love You, You're Perfect, Now Change*, 1966-ban mutatták be a New York-i off-Broadway Westside Theatre-ben. Hatalmas sikerének köszönhetően gyorsan elterjedt világszerte, bejárta a világ nagy zenés színpadait és tizenegy nyelvre fordították le. A magyar változatát Fábri Péter 2004-ben készítette el, *Te édes, de jó vagy, légy más!* címmel.

Hölgyek és Urak!

Kapcsolják be biztonsági öveiket! Leszállunk a Férfi és a Nő felkéknek leg-

mélyebb bugyraiba! Figyelmeztetés: Ne tévesszen meg senkit a látszat, ez még mindig csak a felszín! Az, ami a felszín felett és alatt van, ami mindig új és min-

dig ismeretlen és kitölt mindent, az az rült, szédült, forró, izzó, vad és mocskos mánor, varázs... a szerelem.

Mindent, amit bárki valaha is titkon gondolt, de félt beismerni a randizásról, romantikáról, házasságról, szeretetről, férjéről, feleségéről, a musicalben megtalálja. A zenés musical a „kapcsolat” mindennapi rejtvényére kínál megoldást, megmutatva annak igazságait és a körülötte keringő mítoszokat. A revü tisztelettel adózik azoknak, akik szerettek és vesztek, akik orrabbaktak a szerelem ajtajának küszöbén és azoknak, akik nem féltek megkérdézni: „Szia! Mit csinálsz szombat este?”

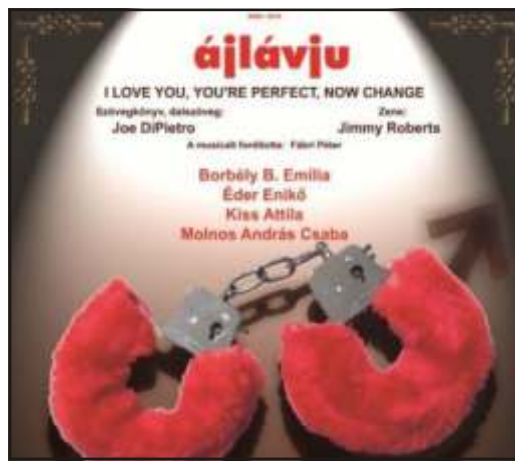
A musical négy szereplője, *Borbély B. Emília*, *Éder Enikő*, *Kiss Attila* és *Molnos András Csaba* nem hiába kapták meg a szinte rájuk szabott szerepet, hisz már bizonyították a méltán népszerű *Shake Kvartett*-tel.

A musical rendezője *Puskás Zoltán*, az *Újvidéki Színház* munkatársa, aki már

Teatrul Maghiar de Stat
CSIKY GERGELY
Állami Magyar Színház

több zenés musicalt vitt színre sikeresen, először rendez Temesváron. A dramaturg, *Gyarmati Kata*, szintén először dolgozik a temesvári magyar társulatnál; mindketten méltán hozzájárulnak a két színház közötti kapcsolat megerősítéséhez. A darab koreográfusa *Fekete Miklós*, a Győri Nemzeti Színház tánckarvezetője.

ÁJLÁVJU I LOVE YOU, YOU'RE PERFECT, NOW CHANGE

Szövegkönyv és dalszövegek: Joe DiPietro
Zene: Jimmy Roberts
A musicalt fordította: Fábri Péter
Az eredeti New York-i előadás producerei: James Hammerstein, Bernie Kukoff és Jonathan Pollard
Eredeti rendezés: Joel Bishoff
A musicalt eredetileg az American Stage Company mutatta be. Executive producer: James N. Vagias
A színház a musicalt a Josef Weinberger és a New York-i Rodgers & Hammerstein Theatre Library-val kötött megállapodás alapján mutatja be.
Szereplők:

BORBÉLY B. EMÍLIA
ÉDER ENIKŐ
KISS ATTILA
MOLNOS ANDRÁS CSABA

Rendező: PUSKÁS ZOLTÁN
Koreográfus: FEKETE MIKLÓS
Zenei vezető: CSIBI ANDREA
Díszlettervező: ALBERT ALPÁR
Jelmélettervező: SEKERES BERNADETTE
Rendező asszisztens: MAGYARI ETELKA
Dramaturg: GYARMATI KATA
Világítástervező: NOSZBOTOND

A zenekar tagjai:
CSIBI ANDREA
DRAGALINA CRISTIAN / MORÁRI A EUGEN
SÁNTA CSABA / SZÁMTARTÓ ZSOLT

Vincze Loránt a nagybányai első szavazókhöz:

A szavazati jog felelősséget jelent

Az életük első szavazása előtt álló diákok kérdéseire válaszolt, és az európai uniós továbbtanulási lehetőségekről, az Erasmus+ ösztöndíjrendszerrel és számos gyakornoki programról beszélt Nagybányán Vincze Loránt RMDSz-es európai parlamenti képviselő jelölt.

A politikus a helyi Németh László Elméleti Líceum diákjainak tartott előadásán arra biztatta a továbbtanulásra készülő és pályaválasztás előtt álló fiatalokat, hogy minél jobban használják ki az Európai Unió kínálta lehetőségeket, hiszen azok mellett, hogy ingyenesek, olyan tudást és tapasztalatot biztosítanak, amelyek alkalmazásával sikeresen lehet érvényesülni itthon és erőtleníteni a közösséget.

„A mi közösségünk számára rendkívül értékes az a tudás és tapasztalat, amelyet egy tanulási lehetőség után hazahozunk Európából, és itthon kamatoztatni tudunk” – mutatott rá Vincze Loránt, hozzátéve, a fiatalok különösen érdekeltek abban, hogy mi történik az Európai Unióban, ezért fontos, hogy kinyilvánítsák véleményüket. „Nagykorúskor és az első választáskor nemcsak szavazói jogot kapunk, hanem felelősséget is: annak a felelősséget, hogy mi nemcsak egyén-

ként szavazunk, hanem közösségünk sorsáról is döntünk. Ha nem veszünk részt a döntéshozatalban, akkor közösségként szenvedünk veszteséget” – figyelmeztetett Vincze Loránt, arra buzdítva a diákokat, május 25-én döntsenek felelősen és éljenek szavazati jogukkal, erősítsék a közösség érdekképviseletét. (rmdsz.eu)

Segítség szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány rövid terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felhívta hozzájárulókat

2014. május 19-30. között.

Várjuk azok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, drog-, nikotin-, játék- vagy társfüggőségükkel terhelt életmódjukon.

Jelentkezési határidő: május 12.

Bővebb információk a

www.bonuspastor.ro

weboldalon.

Az érdekeltek keressék szatmárnémeti munkatársunkat a következő telefonszámon: 0744-539213.

Miért küldjük képviselőinket Brüsszelbe?

* Meg kell mutatunk, hogy van Erdélyben egy élhető és népes magyar közösség, amely fontos Romániában, a Kárpát-medencében és Európában is.

* Amikor Románia csatlakozott az Európai Unióhoz, és először volt képviselőink az Európai Parlamentben, tudtuk, hogy mire vállalkozunk. Tudtuk, hogy ez a munka nem jelent azonnali sikereket, de azt is tudtuk, hogy a nemzeti kisebbségek kérdése senki más számára nem fontos, csak számunkra. Nem azt várjuk karba tett kézzel, hogy az Európai Unió minden problémánkat megoldja, hanem azt akarjuk, hogy Európa a sokmillió hasonlóan kisebbségek helyzetét rendezni kell.

* Erdélyt Európába. Hogy megmutassuk milyen

Erdély. Hogy elmondjuk, milyen Erdélyt, milyen Székelyföldet akarunk. Fontos, hogy Európa hiteles képet kapjon Erdélyről, az erdélyi magyarokról. Hogy ne csak a románoktól vagy a magyarországiaktól tudják meg Európában, hogy milyenek vagyunk, milyen problémákkal küszködünk. Ezt mi tudjuk a legjobban.

* Magyar érdeket Brüsszelbe. Hogy képviseljük az erdélyi magyar ügyet, és megvédjük kisebbségi jogainkat. Csak a mi képviselőink harcolnak egy olyan uniós szintű kisebbségvédelmi törvényért, amely jó lesz az itthon élő magyaroknak, és ami kötelező erejűvé válik Románia számára is. Autonómia-törekvéseink is csak az európai intézmények segítségével valósíthatók meg.

* Hogy az általunk megálmódott Erdélyhez nem-

zetközi támogatókat találjunk. Mert Románia nem nemzetállam, és az erdélyi magyar közösség még akkor is államalkotó tényező, ha ezt a román hatalom egyelőre nem ismeri el.

* Hogy ott legyünk, ahol meghozzák a döntéseket. Ma már a törvények és szabályozások közel 80 százalékáról Brüsszelben döntenek. Ezek a romániai magyar emberek mindennapját nagymértékben érintik. Ha nem vagyunk ott, akkor rólunk, de nélkülünk döntenek.

* Hogy hamarabb és közvetlenül jussunk fontos információkhoz. Például, hogy miként tudnak támogatásokhoz jutni a gazdák, hogyan juthatnak be az uniós piacra a jellegzetes termékeink, mint a kibédi hagyma, a szatmári eper, a kiáltó kalács, az ásványvíz, a szilvapálinka vagy a székelyföldi pityóka.

Május vasárnapján

A május valahogyan más a hónapjaink sorában, mint a többi. Első azok között, amelyekben nincs meg a kemény R-bet, vagyis első a meleg hónapok között, mert a hideg hónapjaink mindegyikében ott lappang berregésként az R. Aztán e hó tele van ünnepekkel, meg megemlékezésekkel, amelyek így vagy úgy kapcsolódnak mindennapjainkhoz. Elseje a dolgozók szolidaritásának, harmadika a nemzetközi sajtószabadságnak, negyedik a tölzók, nyolcadika a gyzelem, míg tizedike a madarak és fák napja nevet viseli. De ünnepelhetünk ötödikén is, ami Európa nap, 15-e a család nemzetközi napja és 22-e a Challenge Day, a kihívás, azaz a versengés napja! A hó utolsó napja a nemdohányzók ünnepe lehet, de ne feledkezzünk meg a „fagyos szentjeinkről”, mint 25-én az elveszett gyermekek napjáról sem. Legfőképpen az u-

tolsó vasárnapra figyeljünk, mely a nemzetközi gyermeknap.

Minálunk az első májusi vasárnap az anyák napja címet érdemelte ki, amely ilyenképpen az egyik legfontosabb lehet mindenki számára.

Anya. Magasztos ez a szó: az az ember, akitől életünkön kívül az első simogatást, az első mosolyt, esetleg az első taslit kaptuk, és akinek gondoskodása kísérte életünk minden napját. Elkáprázom gondolatban... nekem is volt egy anyám, aki - amikor még zsenge ifjú koromban egyszerűen lőtört ránk a kilátástalanság - egyedül indult a nagybetűsbe tenni, amit kell. És itt mozog bennem a kétely: tudtam-e, akartam-e mindezt viszonzni? velem volt, amikor védelemre szorultam, és én ott voltam-e nehéz óráiban? Két ember kölcsönösége ez a viszony, két nem egyenlő ember között...

Fényképek között kutatok, régi emlékeket segítek megjelteni magamban. Anyámat is megtalálom és másokat is volt ismerőseim közül. Egy fekete-fehér falusi asszony fényképe kerül kezembe: ezerkilencszázhetvenötben készíthettem ezt a felvételt, amikor Pusztakamaráson jártam. Berta néni, a falusi parasztasszony, az író Sütő András édesanyja, aki könnyű álmot ígért fiának. A jókívánságnak különös kicsengetése ez a maga tisztaságában, mert a könnyű álmom a mesés pihenésnek a bitorodalmá.

- Írhatnál rólunk is valami könyvet - szöveg a felszólítás az anya részéről.

- Aztán milyen könyv legyen az, vidám-e, vagy szomorúságos?

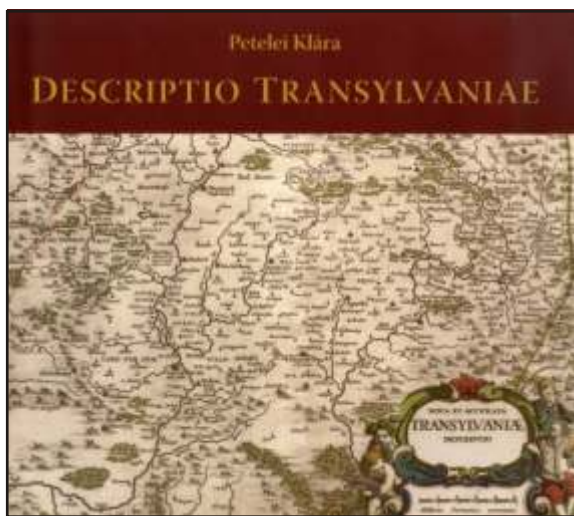
- Igaz legyen! - volt a határozott válasz, mely ihletet adta az azidőtájt megjelent sötétemnek, melynek Anyám könyve - Álmodtál-e című volt.

Hány esztendő telt el azóta, amikor ez a könyv kezünkbe került, és a megpróbáltatások nehéz pillanataiban erőt adott nekünk a megmaradásunkhoz! Ad-

zotta Berta néni, meg András fia is az igazak örök álmát alussza. Rég mondhatjuk, hogy nemcsak Pusztakamarás, de a mi környezetünk is változóban, átalakulóban van, és most is nagyon hiányzik mindannyiunknak egy hasonló biztató írás, melyet naponta úgy várunk, mint a mindennapi kenyerünket, mely megmaradásunkban támpontot és biztatást adhatna. Anya és fia, mint fiú és az anyai kettősség létezése ez, mely még a halálon túl is megmarad. Ez adhatja meg az anyánapi igaz érzelmi jelentőségét.

Kis Kornél Iván

Könyvbemutató Szinérváralján

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját a 2014. május 13-án, 17.00 órától tartandó könyvbemutatóra, melyre a szinérváraljai kultúrházban kerül sor.

PETELEI KLÁRA: DESCRIPTIO TRANSYLVANIAE

című kötetét Gróf László (Oxfordi Egyetem), a Brit Királyi Földrajzi Társaság tagja mutatja be. A belépés ingyenes. Mindenkit szeretettel várnak!

Elmarad a kirándulás!

A múlt héten beharangozott, a láposbányai szilveszterbe tervezett kirándulás haláleset miatt elmarad. Megértésüket köszönjük!

A nagybányai Hálósok

Májusi séta a 118 évvel ezelőtti Nagybányán

1896-ban, május elején a Nagybányára érkezett festők első benyomásai kedvezőek voltak. A nagybányaiak vendégszeretete, a festők tájak, az időjárás egyaránt szerepet játszott abban, hogy a magyar és a külföldi művészek jól érezték magukat a bányavárosban. Bár májusban viszonylag bőséges, 106 milliméter csapadék hullott a bányamedencében, néhány nap kivételével az időjárás kegyes volt a művészekhez.

A Nagybánya és vidéke május 10-i számában így tudósított a festők érkezéséről: „Csupa öröm az egész hét. Kedden megjött az első művészcsoport, szerdán a második.”

Derült időben várták a helybeliek a vasútállomáson a „kávédarálót”, amellyel a „piktorok” Nagy-

bányára utaztak. Hollósy „nagyszakállú öregúrnak” képzelte el az újságíró, ezért tudósításában csodálkozva jegyezte meg, hogy „úgynevezett mester egy hollófürtű, tüzes szemű, kedves ifjú ember, aki legbizalmasabb barátságban áll tanítványával, s aki maga is inkább tanítványnak néz ki.”

A ligetet minden évben május közepén nyitották meg. 1896. május 17-én ragyogó napfényben hullámzott lefelé a tömeg az árnyas, virágillatos sétányokon. Bár a bányászzenekar csak öt órakor kezdte a hangversenyt, a pódium körül már két órakor minden helyet elfoglaltak. A vendéglőben a vendégek fele állva evett-ivott, mert az asztaloknál már nem kaptak helyet. Mindenki mosolyogva, tapsolva köszön-

tötte a néhány helyet lefoglalt asztalnál ülő festőket.

Pongrácz, Szervác és Bonifác, a fagyos szentek némi késéssel, május 20-án érkeztek meg Nagybányára. A művészek néhány napig dideregve festettek a szabadban, majd ismét mediterránkéek égboltról szórta a nap aranysárga sugarait a Klastromrétre.

Thorma János egy meleg, nyári idénapon, május 25-én érkezett a bányavárosba. 28-án, egy csillagfényes, enyhe estén fáklós, zenés felvonulásban gyönyörködhetek a festők.

A nagybányai festőtelep megalakulásának 118. évfordulóján felidéztek egy olyan adomást, amelyet több mint negyven éve hallottam Balla Józseftől.

Egy nagybányai polgár egy olyan festményt rendelt meg Thorma Jánostól, amely egy bányabéjárt előt beszélget bányászokat ábrázol.

A festmény átadásakor a polgár felháborodva ezt kérdezte:

- Hol vannak a bányászok?
- Amikor a festményt készítettem, a bányászok már bementek a bányába - magyarázta mosolyogva a festő.

Boczor József

Csoportkép a nagybányai művészekről, 1897.

Hátó sorban, balról jobbra: Nyilasy Sándor, Szeremley Gyula, Kubinyi Sándor, Iványi Grünwald Béla, Réti István, Hollósy Simon. Első sorban, balról jobbra: Ferenczy Valér, Ferenczy Károly, Horthy Béla, Herrer Cézár, Benes Pál

Háborús epizódok

Az idén lesz 100 éve annak, hogy kirobbant az els világháború, melyet egy második is követett, sok-sok ártatlan magyar halálát okozva. Mint minden emberáldozatokat követel gyilkolászásnak, voltak és vannak érdekes (ha így lehet nevezni) epizódjai. Az alábbiakban TAPSONY ENDRE volt sülelmedi ref. lelkipásztor lejegyzései közül néhány:

„Estére B.-ba értünk, ott hálunk meg. Szállásra a paphoz kerültem. Amint beszélgettünk, egyszerre csak felugrik az én papom s jelent sen kacsintva egyet kisiet; az ajtóból még visszaszól, hogy azonnal jön és meglep valamivel. Nemsokára vissza is tér, nagy topogással egy nagy köteg dohányt s vagy négy-öt borsos flaskát cipelve.

- Tessék - mondja -, azok el l a vad emberek el l rejtettem el biztos helyre: a templomba, az oltár mögé. Oda nem mernek bemenni, mert félnek az Istent l. A toronyba még felmerészkednek s leszedik a harangokat, de az oltár, az már tabu el ttük. Na, mondja még valaki, hogy kutyát sem ér a filozófia.”

***

„Volt B.-on egy zsidónak kilenc tehene. Ne tessenek, kérem, rajta csodál-

kozni; inkább azon, hogy ott voltak a muszkák és még mindig van nyolc. F a helyes politika! Elbeszélte nagy vigyorgva: tudta jól, hogy ha bejönnek az oroszok, hát elhajtják mindet. El vette azért a jobbik esztét, nyolc polyáknak külön-külön kiadott használatra nyolc tehenet, addig amíg a muszkák el nem mennek, azzal a kikötéssel, hogy sajátjukként szerepeljenek az alatt az id alatt, míg ellenség van a városban. T lük, ha szépen könyörögnek, úgysem fogják elvenni. Egy tehenet szemszűrőstől megtartott magának. Ha az az egy el is vész, nem olyan nagy baj, mint ha mind a kilenc. És valóban, csak az övét vitték el a kozákok, fizetésül egy pár kancsuka ütezt hagyva hátra. De mi az? Nyolc tehénért egy-egy sáv a hátán? Akármilyenek, ha a mai világban meg nem éri.”

Péter Károly jegyzete:

A gémeskút

„Óriás szűnyognak képzelné valaki, Mely az öreg földnek vérit most szíja ki.”
(Arany János: Toldi)

Azt mindenki tudja, hogy víz nélkül nincs élet. Ez azonban csak akkor tudatosul igazán bennünk, ha nincs elég bel le, netán egyáltalán nincs.

A gémeskutak a magyarok hozták Európa, s a magyar Alföldre jellemző. A Szatmári-síkságon is valamikor, a legelterjedtebb kútszerkezet volt. A földbeásott kútgödörb l a kétkarú emel elvén m köd szerkezettel emeltük ki a vizet. Résezi az ágas, a gém, a kútsztor, a kolonc és a vödör voltak, na meg az itatóvályú. Leginkább a ház udvarában használták, de voltak közös használatú kutak is a legel kön vagy az útkeresztez désekben.

Sok faluban a kút találka helye is volt. Itt találkoztak a szerelmes fiatalok, és a pletykára éhes vénasszonyok.

A gémeskút a legrégebb magyar „telegráf”. A pusztából kimagasló kutakkal különböz jeleket, üzeneteket lehetett küldeni a távolban legeltet társaknak. A pásztorok a kútgém állásával jelezték egymásnak, ha nemkívánatos személy közeledett, vagy ha szerencsétlenség történt, és segítségre volt szükségük. A faluban pedig a kikapós menyecskek a kútgémmel adták tudtul, hogy otthon vagy távol van a gazda.

Az én gyermekkoromban a forrás, a kút, a víz tisztelete még hagyomány volt. A kútba nem dobhattunk semmit, és vigyáztunk arra, hogy a környéke mindig tiszta legyen. A legjobb min ség vizet szolgáltató kutaknak híruk volt a faluban; ezeket szentként tiszteltük.

Ma már faluban is vezetékes ivóvíz van. A gémeskutak lassan-lassan a múltunkhoz tartoznak. Éppen ezért tiszteljük, védjük, és lássuk bennük seink hagyományát.

„Egy alkalommal K. falu alatt meneteltünk. Az egész környék tele az itt annyira ismeretes apró halmocskákkal, amelyek alatt gazdáik már meglelték a békét. Némelyiken kereszt, másikon az sincs. Bizony, az ott mind muszkáli (orosz). Az egyik útszéli kunyhó kis kertje (nem lehet több, mint tíz négyzetméter) tele van orosz feliratú feljegyzésekkel. Krumpli volt vetve benne, de akik a temetést végezték kihányták bel le a sírásással. Elgondolkozom. Hogy fog csodálkozni az a szegény, a csata el l emenekült polyák, ha visszatérhet majd a falujába, hogy a kertje, amelybe krumplit vetett, holt muszkákat termett! S fogadom, hogy szépen ott is hagyja pihenni mindet. Legfeljebb följük veti majd ezentúl a krumplit, de hogy megháborgassa ket, arról szó sincs.”

Közli: Vicsai György

Ez a kép egy szamosardói katona képe, aki az els világháborúban harcolt. A kép a háború ideje alatt (1917-ben) készült. Hazatérve a katona nem sokat lehetett családja körében, ugyanis a fronton szerzett betegségek következtében 38 évesen meghalt. A legid sebb gyereke akkor még csak 14 éves volt és a legkisebb csupán 3. az édesapját csak fényképr l ismerhette meg. A legkisebb testvér egy régi fényképalbumban rizgeti a képet. (Forrás: webvidek.ro)

Felhívás

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Communitas Alapítvány és a csíkszeredai Csíki Székely Múzeum vetélked t hirdet romániai magyar középiskolák számára „Rippl-Rónai József (1861-1927) élete és m vészete” címmel. A vetélked célja: minél szélesebb körben ismertetni és népszerűsíteni a magyar festészet els modern mesterének életm vét.

A vetélked korcsoportja: 9-12. osztályos tanulók.

A vetélked re 30 iskola jelentkezését várjuk, minden iskola legalább 6 csapattal nevezhet be, és egy csapat 3-5 tanulóból állhat. A vetélked k a bejelentkez iskolák keretében zajlanak le, helyi tanárok közrem ködéssel.

Jelentkezni 2014. május 12-ig lehet elektronikus formában a

<http://vetelkedo.communitas.ro/>

honlapon. A nevezéseket id rendi sorrendben fogadjuk, a sorrend alakulása figyelemmel követhet a megadott honlapon. A 30 hely betelte után a további jelentkez k pótlására kerülnek.

A vetélked menete:

A könyvészeti anyagot a jelentkezési határid lejártakor, május 12-én reggel 10 órakor teszünk közzé a vetélked honlapján (vetelkedo.communitas.ro).

A feladatlapot, szervezési és szakmai tanácsokat a két hetes felkészülési id szakot követ en, május 26-án juttatjuk el a szervezést vállaló tanároknak e-mailen. A vetélked ket június 6-ig kell lebonyolítani.

A vetélked díjait a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány biztosítja:

- az I., II. és III. helyezett csapatoknak (iskolánként) ajándécsomagok, ingyenes utazás és ingyenes belép a Rippl-Rónai József kiállításra a Csíki Székely Múzeumba

- a résztvev csapatok számára ingyenes utazás a kiállítás helyszínére (1 darab 42 személyes autóbusz).

B vebb információ a Csíki Székely Múzeumnál kérhet , az

info@csikimuzeum.ro

e-mail címen, vagy a 0266 311 727 telefonszámon.

Sok sikert kívánunk minden jelentkező iskolának!

Nagybánya.ro
városunk és környéke

az interneten

www.nagybanya.ro

HUMOR-ZSÁK

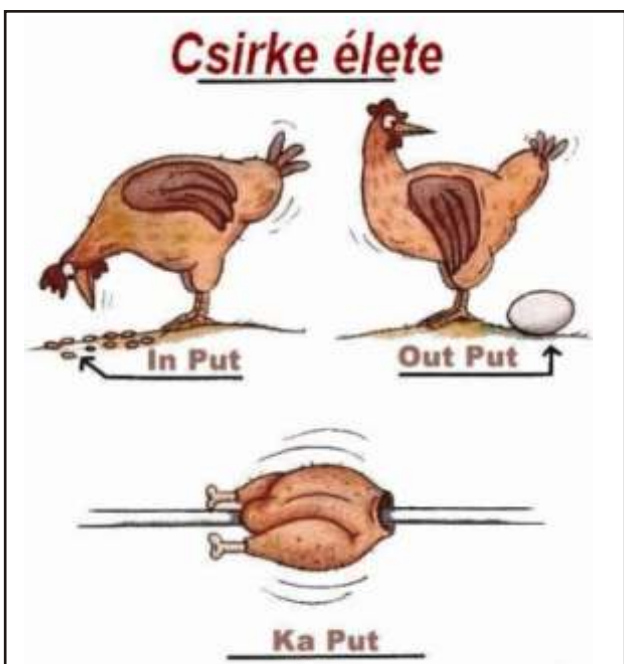
- És a mama is dühös, mert nem lájkoltad a sütőreceptjét a facebookon!

- Apa, apa! A nagymama ki akar ugrani az ablakon!
- Húú, kisfiam, jó hogy szóltál... De most nagyon figyelj! Hozz székot, kamerát és egy sört!

- ???
- A joghurtban van némi kultúra.
***
- Főnök úr, kérek egy nap rendkívüli szabadnapot. Szeretnék elmenni az anyósom temetésére.
- Én is barátom, én is...

Miért jobb a semmi a szexnél?

1. Sokkal több pozíció létezik, ahogy semmit csinálhatsz.
2. A semmi ingyen van.
3. Akárhivel, akármikor csinálhatsz semmit anélkül, hogy gonosz pletykákat terjesztene rólad.
4. Tudsz enni, vagy aludni miközben semmit csinálsz, és senki sem fog megsérteni.
5. Teljesen természetes dolog, ha úgy tetszik, unatkozol, miközben semmit csinálsz.
6. Esetleg elvesztheted az állásod, mert semmit csinálsz, de legalább senki nem fog beperelni érte.
7. Minél kevesebb erőt fektetsz bele, annál gyümölcsösebben tudsz semmit csinálni.
8. Nem fogod a semmicsinálás következményeit 9 hónap múlva érezni.
9. Férfiaknak és nőknek kb. ugyanannyi ideig tart semmit csinálni.
10. Nincs olyan pillanat vagy helyzet az életben, amikor képtelen vagy semmit csinálni.
11. Az emberek imádják, ha telefonon hívják őket, miközben semmit csinálnak.
12. Sosem lesz kiábrándító élmény, ha semmit csinálsz.

***
Megszólal az ügyvédi iroda telefonja, színpogva felveszi a titkárné:

- Halló! Ügyvédi iroda.
- Jó napot kívánok! Kovács ügyvéd úrral szeretnék beszélni.
- Már megint maga telefonál? - zokog a titkárné. - Most mondom el ötödször magának, hogy Kovács ügyvéd urat tegnap autóbaleset érte, és meghalt.
- Tudom, tudom, de olyan jó ezt hallani!

***
Két ügyvéd beszélget:
- Képzeld, múltkor kigyuladt a házam, benn égett mindenem, de a biztosító kifizette.
- Én is hasonlóan jártam, nekem az árvíz vitte el mindenem, de a biztosító nekem is kifizette.
- A fenébe, kolléga! Hogy kell árvízvet csinálni?

***
A rendőrelmegy az orvoshoz:
- Kérem, doktor úr, segítsen rajtam, mert csuklom.
- És mióta van így?
- Már vagy fél éve.
- És akkor miért nem jött korábban?
- Mert azt hittem, hogy emlegetnek.

***
Az öreg székely megy a székérről és utoléri Iluskát.
- Szállj föl, Iluska! Elviszlek egy darabon.
- Nem szállok, mert nyúlakálni fog!
- Nem fogok. Igérem!
- Akkor meg minek szálljak föl?

***
A milliomos anyósát elrabolják. Felhívják a fickót az emberrablók telefonon:
- Tízmilliót követelünk készpénzben azonnal, különben kivégezzük az anyósát!
- Tudja mit? Adok maguknak húszmilliót, de akkor díszkrét, rendes munkát kérek!
***
- Mikor vegyem be a gyógyszerét, doktor úr?
- Mindig 2 órával a fájdalom jelentkezése előtt.

***
Úszóedző a tanulóknak:
- Mindig számold meg, hány-szor buksz a víz alá, és hány-szor jössz fel. Ha az eredmény nem osztható kettővel, nehogy levegőt vegyél!

***
A buszon:
- Uram, ennek a gyereknek jegyet kell váltani!
- Ennek a karon ül csöpp-ségnek?
- Akkor tessék ölbé venni!
- Micsoda? Ezt a vén kamaszt?

***
Egy tihanyi vendégben a vendég felháborodottan mondja:
- Pincér, én csak egy gulyást rendeltem!
- A francba ezzel a visszhanggal!

***
- Hogyan lehet egy viccolvasót ületbe kergetni?
- Úgy, hogy nem áruljuk el neki a vicc poénját... Viszlát, majd legközelebb!

- ... És ne felejtse, a m... velet szigorúan titkos, figyelje a facebook üzen falat, ott mindig megtalálja a legújabb információkat!

Durva reklám egy patikában: „Megérkezett az új epilepszia elleni gyógyszer. Próbálja ki már most, NE HABOZZON!”

Igazi férfi az, aki...

... úgy tesz vissza minden üveget a h... t... be, hogy csak 1 korty ital van az alján.
... aki úgy teszi be a szennyesbe a ruháját, hogy az alsónadrágjában 2 csomóban ott figyel a 2 zokni is.
... aki minden poharat, amiből iszik a lakás különböző pontjain helyez el, el szeretettel a virágcserepek mellé.
... aki 2 órát utazik 30 fokban, hogy egy kocsit megnézzon, de ha te megkéred egy 2 perces kitérőre, húzza a száját.
... aki, ha TV-t néz, nem válaszol a harmadik „Mit ennél drágám?” kérdésre sem.
... aki, ha Forma 1 van, képes reggel 5-re felhúzni az órát és felkelni hétfélig, de ha téged kell 8-ra dolgozni vinnie, tuti, hogy miatta késel el.
... aki minden másnap vagy az irodája előtt vár a kollégájára, aki a kulcsot hozza, mert otthon hagyta az övét, vagy otthon vár másfél órát a feleségére a ház előtt, mert a lakáskulcsot az irodában hagyta.
... aki hetente egyszer, amikor tölt re teszi otthon a telefonját, otthon is felejtí.
... akinek a 3 éves gyereke, ha azt mondja télen, hogy reggel papucsban hozta az anyja a bölcsibe, akkor el is hiszi és úgy viszi haza.
... aki minden nevezetes ünnepet pár nappal később köszönt.
... aki nem érti, miért nem a szülei háza mellett akarsz építkezni.
... aki, ha beteg, rögtön béna is lesz, de ha te vagy beteg, akkor is megbénul.
... akinek egy tárgy megkeresése egyet jelent a szoba közepén megállással és a „Nem tudod hol van?” mondattal.

Fogyasztott ön alkoholt?

- igen
 nem

- Isteni éjszaka volt, drágám, azt hiszem, megérdemelsz egy lájkot!

Nem tudják felszámolni a magyarokat

Nem vagyunk gyengék és elesettek, történelmiünk során megharmincszoroztuk magunkat

Érdekes helyzet, mikor tudósokkal, írókkal vagy éppen filozófusokkal beszélget a magyarság sorsáról, ember és világ viszonyáról egy orvosprofesszor, az Országos Onkológiai Intézet főigazgatója. Ez Kásler Miklós m sora az MI-en, a Nemzeti Nagyvizit, melynek az a legfelt n bb jellegzetessége, hogy egymástól látszólag távol álló jelenségek között is keresi, s fel is fedezi az összefüggéseket.

– Ön ismert orvosprofesszor, ám jártas a történelemtudományban is, már-már annyira, mintha ez is a szakmája lenne...

– Mindig is nyitott voltam a világra, minden érdekelt. A biológia, a m vésettörténet, az irodalom, s persze a történelem is. Hiszem, hogy minden minnennel összefügg a világban, ezért kicsit másként látom az eseményeket, mint mondjuk egy hivatásos történész.

– Van olyan korszak a történelemben, ami jobban érdekli önt, mint a többi?

– Az ókor. De rendkívüli módon vonz a magyar störténet is. Mert az nem úgy van, hogy hirtelen keletkezik egy nép, szinte a semmib l, azt sem tudjuk, honnan jött, mit akar, ide-oda vándorol a világban, közben zik-hajtják is t mások, aztán hirtelen teremt egy olyan államot, amely száz éven keresztül dönt módon meghatározza Európa sorsát. S t, négy-öt száz éven keresztül dönt tényez Bizánc és a Német-római Császárság közé ékel dve. És egyenrangú velük. Valaminek történnie kellett a tudományban, ha még én sem tanultam a pozsonyi csatáról, err l a fényes magyar gy zelemlr l, csak véletlenül akadtam rá az olvasmányaim során.

– Tudatos elhallgatásra gondol?

– Igen. Dezinformálásra, csúsztatásra, a tények meghamisítására. De miért is ne, hisz a Habsburgok trónra kerülésük után, fittyet hányva magyar királyi

esküjükre, csak a birodalmuk érdekeivel foglalkoztak. Pedig az eskü abban a korban még fontos dolog volt. Ha meg akarták rizni a tekintélyüket és a fölényüket a Habsburgok, akkor tudatosan át is írták a tényeket. A folyamat a Bach-korszakban kulminált, amikor megjelent Hunsdorfer finnugor elmélete. Azért az érdekes, az 1700-as évek végéig senki sem vitatta a hun-magyar rokonságot. A krónikák vagy a fuldai évkönyvek, az Altaichi évkönyvek is hol türkeknek, hol hunnak, hol magyarnak nevezik seinket. Ez nem véletlen, akkor sem voltak ostobák vagy elmebetegsgek az emberek, a dinasztikiák pedig pontosan ismerték és számon tartották az eredetüket.

– A hun rokonság sokaknak olyan, mint tüske a köröm alatt...

– Igen mert a hun kapcsolat azt jelentené, hogy a magyar nemes eredetű nép, melynek több olyan korszak volt a történelmében, amikor a dics ség csúcsain állt. Mást nem mondok, mint hogy Atilla szervezte birodalmá az egész barbár világot, egy közösségbe terelte például a germán törzseket, ott indul az igazi germán történelem, ahol Atilla színre lép. Olvastam egy összefoglaló kötetet az Atilához köt d legendakör l. Ennek negyven százaléka germán, a másik negyven százaléka itáliai, szinte a magyar hagyománykör a legkisebb benne.

– Ez a nemes jelleg lenne az oka a

ma is folyamatosan tapasztalható s látszólag ok nélküli magyarellenes támadásoknak?

– Ez és a mássága. Bizarr, hogy mostanság milyen jelent séget kapott a más-ság tisztelete, csak éppen a másnak tekinthet magyaroknak nem jut ebb l a tiszteletb l. Miért különbözünk annyira? Mert a magyarságnak más volt az államszervezete, más volt a harcmodora, más volt a jogalkotó képessége. A Szent Korona-tan a világ legképrázatosabb jog- és hagyományrendszere, a világi és a transzcendentális viszonylatok szintézise, s a demokrácia alapképlete a maga megosztott hatalmi rendszerével. Az ellenállás joga is benne van. De más a magyarok kultúrája, habitusa is. Hadik András, kicselezve Nagy Frigyes seregeit, Berlinig hatolt. Volt másfél nap el nye, tehát nála volt a meglepetés ereje. Am megállt a város kapuinál, s beküldött egy futárt, hogy Nagy Frigyes felesége hagyja el Berlint, mert még baja történhet. Ezzel fel is adta a meglepetés erejét, csak másfél óra múlva lövettette szét a kaput, és sarcolta meg a várost. A királyné levélben válaszolt, mely szerint mindig is bízott a magyar nemesség jól ismert lovagiasságában, s köszönte a menekülés lehet ségét. Ilyen mozzanatokból áll össze a magyar történelem, ami nem jellemezte más népek történetét, akár az angolt, akár a frankot nézzük.

– Hol siklott ki a magyarság sorsa? A tatárjárásnál? Csak legenda lenne, hogy el bb üzentek, álljunk mel-léljük?

– Üzentek, egyben megszábták a fel-tételeket. Törvénykönyvük azt mondta, aki ellenáll, azt ki kell irtani. Aki nem áll ellen, az lehet szövetséges, de alárendelt szerepben. IV. Béla maradhatott volna a trónon, de alávetett uralkodóként. Ha Béla király ezt elfogadja, akkor Batu kán meg sem áll az Atlanti-óceánig. A törökökkel szemben is ugyanígy áldozta fel magát a magyarság.

– Megaláztatónak tartjuk azt a hosszú hódoltságot...

– Miért? Egy négyszer nagyobb és er sebb államról volt szó. Csoda, hogy a magyarok 130 éven át ellent tudtak állni neki korábban. Ez jól mutatja a magyar katonai képességeket. Bízunk Európában, de csak csekély segítség érkezett. Az, hogy vérzik a magyarság? Nem számított. A mi mentalitásunk és a lengyeleké akkor is élesen elkülönült at lünk nyugatabbra él népeket l.

– Hatott egyébként a sok dezinformáció és csúsztatás?

– Hogyne. Így tették tönkre a cári birodalmat is a nyugati hatalmak. Ott voltak például a Romanovok, sokat tettek az orosz népért a 19. században, egymás után hozták a reformokat, mégis egymás után követték el ellenük a me-

rényleteket. Európában a 18. században indult el a hamisítás, minden szálon. Az egyházellenesség, a papok kifigurázása, az inkvizíciónak tulajdonított több tízezer áldozat regéje... Holott lehetett néhány száz ember. Ráadásul a végs ítéletet nem az egyház mondta ki sohasem, hanem a világi hatalom. Kevesen tudják, hogy Kapisztrán Szent János I-tália f inkvizitora volt, miel tt durva köpenyében, kezében fakereszttel megindult volna a török ellen. F inkvizitorsága alatt egyetlen halálos ítélet sem született.

– A magyar történelem szomorú eseményei, a sok frusztráció hogyan befolyásolta az évszázadok során a nép pszichéjét és egészségét?

– Egyrészt nehéz történelmünk volt. És ez nem maradhatott hatás nélkül. Ráadásul még folyamatosan sulykolták is belénk, hogy mennyire sikertelenek, szerencsétlenek vagyunk. De hát mennyivel voltak sikeresebbek a lengyelek vagy a balti népek?! Félmillió lélekszámban érkezett ide a magyarság, s meg tudta harmincszorozni magát sok-sok háború, s a hatmillió abortusz ellenére! Tegyük hozzá, a környez országokhoz csatolt magyarságot sem tudták felszámolni, pedig szerették volna.

– Az mondják, a sok frusztráció miatt olyan rosszak európai összehasonlításban a daganatos statisztikáink.

– Ezzel vigyázni kell. Az európai népesség 22 százaléka szerepel a nemzetközi rákregiszterben. A 78 százalék adatait a kórházi jelentések alapján vagy éppenséggel azok nélkül becsülik meg. Nincs egységes statisztikai módszer sem. 1994-ben a Free University Amsterdam vállalta fel, hogy kidolgoz egy egységes európai rákregiszter szisztémát, de azóta sem hallottam efel l semmit. Minden országban más statisztikai eljárásokat használnak, mindenki küld valamilyen adatot, ami vagy igaz, vagy nem.

– Tehát tévúton járnak, akik a frusztráció jelent ségér l beszélnek?

– A történelem rendkívüli módon befolyásolja a következő generációk életét. riült veszteségeink voltak, legalább ötször lefejezték a magyar értelmiséget, aztán jött '56, amikor elvándorolt kétszáz ezer ember, s így tovább. Ha az ország úgy áll az élethez, hogy itt vagyunk, dolgozunk, s nem engedjük belénk törölni a lábát senkinek, mindjárt másként tekinthetünk magunkra. Nyelvünk egy csoda. A Nobel-díjasaink is ezen a nyelven tanultak, gondolkodtak. Teller Ede meg sem tanult rendesen angolul, volt egy titkárn je, akinek csak az volt a feladata, hogy angolra fordítsa Teller mondatait.

– Miért éri ma is annyi támadás a magyarokat?

(befejezés a 11. oldalon)

Az 1848. március 15-i pesti eseményekr l, a sajtószabadság életbeléptetésér l és a független magyar kormány megalakulásáról szóló hírek, gyorspostán keresztül, március 21-én érkeztek Nagybányára. Másnap a városi tanács közgy lésén elhatározták, hogy ezen örvendetes hírek közzététele érdekében március 23-án a városban nyilvános gy lést tartanak, melyen most már a közteher-viselés elfogadásáról és a jobbágyi kötöttségek megszüntetésér l is értesítik a nagyszámú jelenlév t. Az ekkor 8020 f s város

közzétett híreket kit n lelkesedéssel fogadta. A városházára kit zték a nemzeti lobogót és az egész városban fényes ünnepséget rendeztek. A pesti ifjúság 12 pontos követelését magukénak vallották, Kossuth Lajost, érdemei elismeréseként a város díszpolgárává választották s err l az országos f bb tisztségeket és közösségeket átíratban értesítették. A közbiztonság meg rzése érdekében a városban is megindul a magát el bb még polgár rségnek nevez nemzet rség szervezése...

BALOGH BÉLA:

1848-1849

NAGYBÁNYÁN

Okmányok az 1848/1849-es forradalom és szabadságharc nagybányai vonatkozásaihoz

MEGVÁSÁROLHATÓ SZOMBATTÓL a Teleki Magyar Házban.

KORLÁTOZOTT PÉLDÁNYSZÁMBAN!

INNEN ONNAN

Kusturica leplezte le Ferenc Ferdinánd merényl jének szobrát a Vajdaságban

Szobrot emeltek Gavriilo Principnek, a vajdasági Tovarisevo faluban. A Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös elleni merénylet elkövetőjének emlékművét Emir Kusturica szerb filmrendező leplezte le az első világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából. A bácskai Palánkához közeli faluból az első világháború eltt körülbelül 50 fiatal tanult Szarajevóban, ahol az Ifjú Bosznia nevű politikai-forradalmi-nemzeti ifjúsági szervezet tagjai voltak - hangzott el a szoboravatónál. Matija Beckovic költő beszédében kiemelte: Princip száz évvel ezelőtti lövése nem csak az életét változtatta meg, hanem minden szerbét, aki akkoriban az Osztrák-Magyar Monarchia területén élt. Hangsúlyozta, hogy a háború szerb áldozatairól sem szabad megfeledkezni. Emir Kusturica rendezte az emlékmű készítését a merénylő életéről - arról beszélt, hogy Princip nélkül nem létezne modern szerb állam. "Mivel az országok különböznek egymástól, gyakran el fordul, hogy azok, akiket az emberek úgy tekintenek, mint a szoboravatónál, mindent megtesznek érte" - fogalmazott az alkotó, aki ezzel arra is utalt, hogy Tovarisevo lakosai állami támogatás nélkül, saját forrásból emelték a szobrot. Korábban arról is szó volt, hogy az első világhá-

KERESZT- REJTVÉNY

A szerelemről

VÍZSZINTES: 1. "A szerelem a legmagasabb tetje a boldogságnak, ..." (Kármán József). 14. Egyre korosabbá váló. 15. Álnok. 16. A Déli-Szporádok legnagyobb szigete. 17. Ruhanyagot méretre vág. 18. Orosz illuzionista volt. 19. Japánban korcsolyázó (Midori). 20. Határozott névelő. 21. Maros-parti "hagymaváros". 22. Belém! 25. Csillagászati szög. 28. Katogni kezd! 29. Ottawa polgárai! 30. Hím kecske. 32. Melléd helyez. 34. Ravaszdi. 36. Karol. 38. Becézett Erika. 39. Bokorban lapulnak! 41. Világbajnok lett sakkozó volt (Mihail). 42. Talajt fogó (repülő). 44. Poliészter alapanyagú műszál. 46. Görög betű. 47. Lóerő (rövid). 48. Telefon (rövid). 49. Albán folyó. 50. Lány (angol). 52. Mohamedán népi lakosztály. 55. Osztrák, norvég és svéd nyelv. 56. Két elnök! 57. Testrészek! 59. ... királya; Jacques

KERESZT- REJTVÉNY

2

2014 MÁJUS

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

ború századik évfordulója alkalmából Belgrádban is szobrot állítanak Gavriilo Principnek, ez a terv azonban még nem valósult meg. (mti)

Pizzát adott a "kukázó" Richard Gere-nek egy turista

Egy francia turista éhez a kukázónak nézte a New Yorkban éppen filmet forgató Richard Gere hollywoodi film sztárát, és neki adta pizzáját maradékát. A The New York Post beszámolója szerint a jószívű járókel, Karine Valnais Gombeau nem ismerte fel a szerepéhez beöltözött és utcai szemeteseiben turkáló színészt. A 42 éves párizsi nő férjével és 15 éves fiával tért be pár napja egy manhattani pizzázóba, és onnan kilépett oda a "hobóhoz", hogy felajánlja neki pizzáját maradékát. Történetével kapcsolatban a szerző megemlíti, hogy a pizza már hideg. Gere szemében és nélkül elvette a pizzát, és azt válaszolta: "Nagyon köszönöm. Isten áldja meg". Az asszony csak a Post cikkéből értesült róla pár nappal később, hogy kivel hozta össze a sors. "Nem sztori. Hihetetlen, hogy ilyesmi megtörténhet" - mondta Valnais Gombeau, és elismerően tette hozzá, hogy Gere a korához képest "nagyon vonzó". Gere New Yorkban a Time Out of Mind című filmet forgatta, amelyben egy utcán élő férfit játszik. (mti)

Németországban majdnem minden tízéves használja az internetet

Majdnem minden tízéves használja Németországban az internetet, és az okostelefon az egyik legfontosabb kommunikációs eszköz a gyerekek körében egy a napokban ismertett felmérés szerint. A német informatikai cégek szövetsége (Bitkom) megbízásából készült vizsgálat szerint a 6-7 évesek körében 76 százalék a legalább al-

bert operája. 61. Kettő odaáll! 62. Szülő föld. 64. ... ovo; eleve. 65. Testrész. 67. Filmesztéta volt (Lajos). 69. Ezra Mannon fia. 71. Hadfi. 74. Kiönt a folyó. 76. Levest eszik.

FÜGGŐ LEGES: 1. Döngetés az ajtón. 2. Gotovac tréfacsináló h se. 3. ... Napoli, epoi mori; Nápolyt látni és meghalni. 4. Női név. 5. Húst tartósító. 6. Thaiföldi és algériai gk. 7. A hóövező része! 8. Magyar és cseh gk. 9. Bajor név. 10. Dohány. 11. Rangjelző szó. 12. Moldvai város. 13. Országos Rendező Iroda (rövid). 17. A Korán egy fejezete. 20. ... atya b ne; Queiroz regénye. 22. Kórus. 24. "A magyar tenger." 26. Lopva felém pillant. 27. Takarózni kezd! 29. Csőrös agyafuvola. 31. Rostmályva. 33. Kerítészter építmény. 35. Új-zélandi alagút. 37. Kissé boldog! 40. Kicsinyít képző. 43. Kutira. 44. Árbockosár. 45. Néma véd! 48. Ötvösm vész (Margit). 51. Ótóra ital. 53. Záhony határai! 54. ... Strauss; osztrák zeneszerző. 56. A gondolat befejező része. 58. Németországban él, szláv népcsoport. 60. A Puskák és galambok című regény írója (Sándor). 62. Miként. 63. Sémipép. 66. Tartósító folyadék. 68. Relatív (rövid). 70. Az egyik dimenzió. 71. A bakaének részlete! 72. Nátrium és nátrium vegyület. 73. Akié a tyúk, ... a tojás is (közmondás). 75. Bent ráemel! 76. Kávét!

Szerkesztette: Csatlós János

kalmanként internetezik aránya, és a tízéves korosztályban már szinte mindenki, 94 százalék internetezik. A tízévesek átlagosan 22 percet, a 16-18 éves korosztály tagjai pedig majdnem két órát - 115 percet - töltenek el internetezéssel naponta. A kisebbek főleg videókat néznek meg, vagy online játékokkal játszanak, és az életkor emelkedésével a tartalomfogyasztás mellett egyre nagyobb szerepe a kommunikációnak, a közösségi portáloknak és a kapcsolattartást szolgáló alkalmazásoknak. Az okostelefon a tíz évvel felül gyerekeknek mindennaposnak számít, a 12-13 éves korosztályban már 85 százalék a piacon alig néhány éve megjelent készüléktípussal rendelkező aránya, és a 16-18 éves korosztályban az okostelefon az első számú eszköz a hozzáféréshez: ebben a korcsoportban az internetezés 89 százaléka okostelefonnal is használja a világhálót. A második helyen a notebook áll 69 százalékkal, a harmadik a személyi számítógép 52 százalékkal. A táblagép egyelőre kevésbé fontos, a felmérésben megkérdezett 16-18 évesek 26 százaléka mondta, hogy használja táblagépet internetezéshez. Az életkor emelkedésével egyre sokszínűbb a tájékozódásra. Ebben a korosztályban 85 százalék szokott videókat, filmeket nézni és 80 százalék hallgat zenét az interneten, míg 85 százalék közösségi portálokat, 76 százalék pedig üzenetküldő és csevegő szolgáltatások révén baráti, rokoni kapcsolatokat ápol, és 83 százalék keres a tanulóhoz, munkához szükséges információkat. A közösségi portálok, kapcsolattartást szolgáló alkalmazások használata 10-11 éves kortól fordul elő. A 12-13 éves korosztályban 42 százalék, a 14-15 éveseknél 65 százalék, a 16-18 éveseknél 85 százalék a használók aránya. A legnépszerűbb a WhatsApp, a Facebook és a Skype, utána a Google+ és az Instagram következik. A felmérés alapján a német fiatalok nagy többsége tudatosan vi-

szonyul a magánéletét érintő adatokhoz, ami főleg a szülői irányításnak tulajdonítható - emelte ki a kutatás berlini bemutatóján Dieter Kempf, a Bitkom elnöke. A 16-18 éves korosztályban 88 százaléka ügyel arra, hogy milyen információkat oszt meg magáról, és a megkérdezettek 80 százaléka számolt be arról, hogy a szülőket kérte, hogy ne közzé tegyék a magánéletét az interneten. A családi nevelés mellett fontos az iskola is - emelte ki a Bitkom vezetője. A szervezet javaslata szerint be kell emelni a közoktatási tantervekbe az internet-használati kompetencia kialakítását és fejlesztését. (mti)

A férfiak nem szeretik az erősen sminkelt nőket

Kevésbé sminkelt nőket vonzóbbnak tartják a férfiak az emberek - állapították meg brit kutatók, a Bangor University és Aberdeen University munkatársai. A Quarterly Journal of Experimental Psychology szaklapban közzétett tanulmányuk szerint hiába gondolják a férfiak, hogy az erősen sminkelt nők szebbek lesznek. A Time által ismertett felmérésben a kutatók összesen 44 nőt kértek meg arra, hogy sminkeljék ki magukat úgy, mintha este bulizni mennének. Rúzst, pirosítót, szemceruzát és szempillaspirált egyaránt használtak. A férfiak elvették a sminkelt nőket, és utána is lefotózták, hogy mennyire vonzó volt nekik. A kutatók ezután úgy válogatták a képeket, hogy 21 különböző fotóból álló sminkelési skálát raktak össze. Majd megmutatták a képeket az embereknek, férfiaknak és nőknek egyaránt. Az derült ki, hogy a férfiak egyaránt azokat a képeket kedvelték jobban, amelyeken a modellek a végeredményhez képest 40 százalékkal kevesebb sminket viseltek. A kutatók feltételezése szerint a férfiak azért festették ki magukat mégis erősen, mert egy elképzelt standardnak akartak megfelelni. A kutatás következtetése szerint a férfiak, amikor sminkelni magukat, mások elképzelt preferenciájához igazítják azt, mint kiderült végső soron. (time)

BÁNYAVIDÉKI ÚJ SZÓ - AZ ÖN LAPJA!

1	2	3	4	5	6	7	Z	8	9	10	11	12	13	L
14								15						↓
16							17					18		
		19				20			21		22			G
23	24		25		26			27		28			29	
30		31		32				33		34	35			
36			37		38			39	40		41			
42				43				44			45			
46				47			48				49			
50			51		52	53				54		55		
56			57	58		59				60		61		
E		62			63		64			65		66		G
67	68			69		70				71			72	73
74			75					76						
É	▶						R							

Térhatású Mona Lisát készített Leonardo?

Leonardo leghíresebb műve egyben a legrégebb ismert háromdimenziós alkotás egy része lehet - állítja két optikus, akik úgy vélik, hogy a 16. századi festmény, valamint a két éve Madridban fellelt másolata különös viszonyban állnak egymással.

2012-ben fedezték fel a madridi Museo del Prado fekete színű festékkeze alatt a Mona Lisa látszólag jelentéktelen kópiáját, amely nagyon hasonló a párizsi Louvre falán lógó eredetire, ugyanis még a háttér hegyormai is megegyeznek. A festmény valószínűleg az itáliai művész, esetleg valamely tanítványa festette.

„Amikor először láthattam a két alkotást egymás mellett, egyértelmű volt számomra, hogy nagyon apró, de nyilvánvaló különbségek vannak a perspektívákban, amelyeket tulajdonképpen hosszas szemlélettel lehetett volna felfedeztetni” - mondta Claus-Christian Carbon, a németországi Bambergi Egyetem kutatója.

Carbon és a Mainzi Egyetem munkatársa, Vera Hesslinger levonták a következtetést: az eredeti Mona Lisa és a Pradóban található „testvére” egy kissé más nézőpontból lett lefestve. „Mindkét különösen szembe nem tűnő, hogyha a szemlélet a hamiskás mosolyú hölgy székét nézi: a két művelet közötti különbség esetében láthatjuk a szék tálca távolabb és karfájának végét, az eredetivel viszont nem” - mondta Carbon. A

szakértők úgy vélik, a spanyolországi festmény az alkotója - a franciaországihoz viszonyítva - egy kissé balról nézte.

A kutatók pontosan kiszámolták a két festmény egymáshoz és a modellhez viszonyított helyzetét. A két alkotói hely - tulajdonképpen a két művész szeméi közti középpont - mindössze 69 milliméternyire volt egymástól. (Mikor egy ember egy tárgyat néz, a szeméi az adott tárgy két különböző perspektíváját észlelik, azonban mindkettő perspektíva továbbított az agynak, amely összerakja a háromdimenziós képet.)

A művészettörténészek szerint a két festmény térhatást eredményez és együtt nézve a képet a mélység benyomását kelti, s egyfajta háromdimenziós képet eredményez. Felmerül a kérdés: vajon Leonardo és - vélhetően - egyik tanítványa szándékosan hozta-e létre ezt a térhatást?

A kutatók nem találtak erre utaló nyomokat, azonban Carbon rámutatott, da Vinci intenzíven érdeklődött a háromdimenziós térhatás kérdése iránt. „Bizonyítékként kell kezelnünk a két festményt, ugyanis azt támasztja alá, hogy a reneszánsz polihisztor nem csupán elméletileg, hanem gyakorlatilag is kutatja a térhatást” - magyarázta a tudós. Ha megnézzük a két festmény eredeti színeit, a különbség egyedül a ruhák ujjainál érhető tetten, ugyanis az egyik esetben pirosas, míg a másikban zöldes színben pompáznak. Egy merész elképzelés szerint mindez azért lehetett, mivel a művésznek - a leltárja szerint - színes szemüvegei is voltak: így a modellt egy piros-zöld (cián) okuláron keresztül nézhette. Erre azonban nincsenek bizonyítékok.

10 érdekesség a Napkirályról

1. A 72 éven át - minden európai uralkodónál hosszabb ideig - regnáló XIV. Lajos uralkodása alatt Franciaország Európa vezető politikai és kulturális - valamint sokáig katonai - nagyhatalma volt.

2. A közhiedelemmel ellentétben sohasem hagyta el XIV. Lajos száját a szállóigévé vált mondat: „az állam én vagyok”.

3. Bár testét minden reggel lemosták egy nedves törülközővel, és kölnivizet is használt, a Napkirály a korabeli szokásoknak megfelelően nem volt a mosakodás megszállottja. 1665-ben mindössze egy alkalommal fürdött.

4. A Napkirály idejében megtiszteltetésnek számított, ha az uralkodó valakit az árnyékszéken ülve fogadott. A részvétel jogát több tízezer aranyért meg is lehetett vásárolni.

5. A Napkirály vacsorája jól megszervezett szertartásrend szerint zajlott, amelyhez közel 500 fő személyzet segédkezett.

6. Mivel a Napkirály udvarában csak a királyi családnak álltak rendelkezésére hordozható árnyékszékek, a kevés vécézésre alkalmas eszközzel rendelkező személyzet a legtöbb esetben ott végezte dolgát, ahol tudta.

7. Bár a legenda szerint a Napkirály alacsony természetének elfedésére viselt magas sarkú cipőket, valójában magasabb volt a korabeli átlagnál.

8. A balettrajongó Napkirály uralkodása kezdetén a királyi udvarban számos balettel adásban, többek között Molière darabjaiban is szerepelt.

9. Halála után az orvosok megállapították, hogy a Napkirálynak - torokosságának köszönhetően - az átlagosnál kétszer nagyobb gyomra és belei voltak.

10. A Napkirály bebalzsamozott szívét a francia forradalom alatt ellopták. A legenda szerint William Buckland slénykutatóhoz került, aki józsef elfogyasztotta a királyi testrészt.

(mult-kor)

Néhány szakértő szerint azonban hibás az egész elmélet, és Leonardo nem a térhatással kísérletezett. Azzal érvelnek, hogy a két kép közötti apró, de jelenlévő különbségek nem illeszkednek a hipotézisbe. A Montreali Egyetem kutatója, Martin Arguin szerint az ellent-

mondásos, hogy a legtöbb különbség függőleges, és nem vízszintes, amely logikusabb lenne az alkotó(k) két perspektíváját tekintve. Ugyanakkor hozzátette: az észrevételek nagyon érdekesek és érdemesek lehetnek vitára bocsátani.

(mult-kor)

Magyar mérnök is dolgozott a világhírű Csalagúton

Húsz éve, 1994. május 6-án II. Erzsébet brit királyné és Francois Mitterrand francia elnök jelenlétében avatták fel a Nagy-Britannia és Franciaország között a La Manche csatorna alatt közvetlen összeköttetést teremtő Eurotunnelt. A Csalagút a múlt évszázad egy nagy mérnöki alkotása, amely véget vetett Anglia „fényes elszigeteltségének”.

A Dover és Calais között 34 km széles, 45-120 méter mély La Manche csatorna a római kortól a második világháborúig nyújtott szinte leküzdhetetlen védelmet a brit szigetek lakóinak, az utolsó sikeres inváziót 1066-ban hajtott végre Hódító Vilmos. Az európai szárazföld és Anglia összekötésének gondolata már 1750-ben felvetődött. 1802-ben Albert Mathieu francia mérnök konkrét tervet terjesztett Napóleon elé, aki jóvá is hagyta azt.

Az olajlámpákkal megvilágított alagútban lovas kocsik közlekedtek volna, ám az angolok - nem ok nélkül - tartottak attól, hogy ezek elbűvölőbb a francia seregeket szállították volna át, s így nem álltak kötélnék. 1881-ben magáncégek 1850 méternyi alagutat fúrtak a Doverhez közeli Folkestone-nál, de miután a sajtó a vállalkozást Angliát fenyegető veszedelemnek állította be,

a munkát leállították. A második világháború után, a hatvanas években a francia és a brit kormány állapodott meg egy vasúti alagút építésében, ebből két-két kilométer mindkét oldalon el is készült, de az egyre növekvő költségek láttán a brit állam leállította a beruházást.

A terv nem került le a napirendre, s 1984-ben Francois Mitterrand francia elnök és Margaret Thatcher brit kormányfő szándéknyilatkozatot írt alá a csatorna alagút megépítéséről. A kivitelezés és üzemeltetés Eurotunnel vállalkozás 1986-ban alakult meg, a költségeket brit, francia vállalatokból és bankokból álló konzorcium fedezte, a részvények csaknem felerészben magánkézben voltak. A tervezés során az alagút, a függő híd és a két kombinációja közül az első szakmai megoldása győzött. Az alagutakban csak vasúti pályát terveztek, ennek a forgalom gyorsasá-

ga és a levegő cseréje szempontjából volt jelentős elnyelés, és teljesen kiküszöbölték a szerelvények összeütközésének lehetőségeit is.

A munkálatok 1988. február 28-án kezdődtek. Az alagutak kiásásához a két oldalról 11 lézettel irányított fúróberendezés indult, ezek súlya együtt nagyobb volt, mint az Eiffel-toronyé. A berendezések 1990. október 30-án találkoztak, száraz lábbal először az év decemberében ment át ember a csatorna alatt. Az építkezésen a „csúcsid szakban” 12 ezer ember dolgozott, a balesetek kilenc munkás életét követelték (érdekesség, hogy az egyik szakasz fűtés-vezetése a magyar Klados Gusztáv volt).

A kiásott földet Dover közelében helyezték el, így Anglia területe 36 hektárral nőtt. A kezdetben 9,4 milliárd dollárra becsült költségek kis híján másfélszeresre, 15 milliárd dollárra híztak, amiben a biztonságra való törekvés, a vízbetörések, vonatkisziklás, terrortámogatás, a tömeges menekülés lehetőségeinek minimalizálása jelentette a legnagyobb tételeket. Az üzemeltetést vállalat először 2007-ben tudott szerény nyereséget kimutatni.

A megnyitást 1993 júniusára tervezték, de csak 1994 márciusában haladt végig az első vonat az Európai Beruhá-

zási Bank vezetésével. A hivatalos felavatásra 1994. május 6-án került sor, a teherszállítás még abban a hónapban megindult, az első személyvonat 1994. október 13-án ment végig az alagúton.

A brit Folkestone-t és a francia Calais közelében fekvő Coquelles-t összekötő Csalagút 50,5 kilométer hosszú, ebből 13,9 kilométer halad a tenger alatt. Két nyolc méternél nagyobb átmérőjű csúcsidben a vonatok haladnak 160 km/órás sebességgel, a harmadik, 4,8 méter átmérőjű alagút közepén biztonsági és karbantartási célokat szolgál. Az átkelés árai magasabbak, mint a közlekedés, de a menetidő alig 37 perc a hajók 80 percével szemben. Egy személyautót és utasait szállító szerelvény 775 méter hosszú, ilyen vonatokkal az elmúlt húsz évben több mint 200 millió ember utazott, az átszállított járművek egyébként sorba állítva elérnék a Holdig. Az alagutakban csúcsidben 15 percenként futnak a vonatok, és természetesen teherszállítás is zajlik benne. A Csalagút a japán Honsú és Hokkaidó szigetét összekötő Szeikan-alagút után a világ második leghosszabb vasúti alagútja, de a tenger alatti szakaszt tekintve az első.

(mult-kor)

Egy kanál ecet csökkenti a vércukorszintet

Egy kávéskanál ecet. Mindössze ennyi elegendő ahhoz, hogy csökkentsük a vércukorszintünket.

Az ecet jótékony hatásával a természetgyógyászok és a néphagyomány már régóta tisztában van, de eddig tudományosan nem tudták alátámasztani a meggyezéses dőst. A kutatók most azt találták, hogy az ecet az étkezési utáni hirtelen vércukorszint-emelkedést elzárja meg az által, hogy „fékezi” a cukor felszívódását el segít enzimet.

Az Amerikai Diabétesz Szövetség hivatalos lapjában a Diabetes Care című folyóiratban megjelent tanulmány kimutatta, hogy a rendszeresen ecetet fogyasztók körében az átlagnál 30 százalékkal kisebb mértékű volt az étkezés utáni vércukorszint-emelkedés, és az úgynevezett glikémiás válaszreakció is kiegyensúlyozottabb volt.

Mindaz alátámasztja a természetes gyógymódokat értő véleményét arról, hogy mérsékelt mennyiségű ecet fogyasztása jótékony hatással van a szervezetre. (kertvaraszmagazin)

A vörösborral megelőzhetjük a fogszuvasodást

Íme, még egy ok a vörösbor mellett. Nem csak a hosszú élet titka, vagy a szív- és érrendszeri, illetve neurológiai betegségektől védő csodaszert, a vörösbor fogyasztása étkezés közben és után segíti a megtapadó baktériumok leöblítését a fogakról, jelentik az olasz Paviai Egyetem kutatói.

Gabriella Gazzani professzor és munkatársai a Veneto régióból származó alkoholfogyasztó vörösborokkal kísérletezve állapították meg, hogy a borban nem csak az ismert fogszuvasodást gátló alkohol véd a fogakat a baktériumoktól. A borokból az úgynevezett vákuum-koncentráció technikával vonták ki az alkoholt. Ezek után Streptococcus mutans baktériumokból készítették tenyészeteket. A táplálékok cukortartalmánál él, zománckárosodást okozó baktérium elszerezettel keveredik laboratóriumban a nyállal, és könnyen megtapad a nyállal bevont kihűzt fogakon, valamint a nyállal bevont kalcium-kerámia gyöngyökön. Az alkoholfogyasztó vörösbor azonban megakadályozta a baktériumokat a kitapadástól.

Következésképpen a kutatók meghatározták, hogy a vörösbor fogvédő hatásáért a proantocianidinek, a korábban antioxidáns hatásokról ismert természetes flavonoidok a felelősek. A vegyület számos esetben növényben, így az almában, a fahéjban, a kókuszban és a teában is megtalálható. A kutatók szerint a proantocianidinek ki lehet vonni a borból, és önállóan is tanulmányozhatók lesznek a száj egészségére gyakorolt hatásaik. Fogászati szempontból ugyanis szerencsésebb a vörösbor megfelelő komponenseit izolálni, ugyanis a borban található savak és cukrok még el is segíthetik a fogszuvasodást.

A kanadai Quebecben található Laval Egyetem kutatói a vörösborban található polifenolokról derítették ki, hogy segítik az ínyben a bakteriális fertőzésre kialakuló immunválasz szabályozását.

(Forrás: medipress.hu)

Olvassa az Erdélyi Gyopár idei második lapszámát

Tartalmából:

- Erőss Zsolt Teljesítménytúrát szerveznek Gyergyóban
- Kisbakancs minitábor lesz gyerekeknek az Úz völgyében
- Pályázat óvodásoknak és iskolásoknak
- A XXIII. EKE Vándortábor tiszteletdíj
- Dr. Szádeczky-Kardoss Lajos, az EKE egykori alelnökének emlékezete
- A csíkszentkirályi Tiva Hargita ásványvíz
- A Canarua Fetii-erdő Természetvédelmi Terület

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kéthavonta megjelenő, természetjárás, honismeret, környezetvédelem témaköröket felölelő kiadványát keresse az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztésében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban.

Agentia de Turism
Mara International Tour

(A Máramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Early booking - korai feliratkozás belföldre és külföldre**
- **Repülővel** Kolozsvárról az alábbi helyszínekre: Izrael, Róma, Prága
- **Sízés 2014**
Ausztriában, Franciaországban, Olaszországban, Szlovákiában
- **Senior Voyage 2014:**
Azúr-part, Costa del Sol, Costa Brava, Nápoly, Szicília, Toszkána, Portugália, Görögország, Ciprus, Róma, Lisszabon, Párizs
- **Repülőjegyek a világ minden részébe**
- **Napi mikrobusz-járat: Budapestre**

MARA INTERNATIONAL TOUR

Humor

- Apa, az ott egy halászhajó?
- Nem kisfiam, az egy yacht.
- És hogy kell írni, j-vel vagy ipszilonnal? És h-val vagy ch-val?
- Tudod kisfiam, így jobban megnézve mégiscsak egy halászhajó.

***

Két zsebtolvaj beszélget:

- El sem tudod képzelni, mennyire megromlott a közérkölc.
- Mi történt veled?
- Tegnap óvatosan benyúltam egy egészen intelligens kinézetű ember zsebébe. Képzeld, ez a gazember olyan óvatosan lehúzta a kezemről a gyűrűt, hogy észre sem vettem!

A erdélyi magyar turistaság 120 esztendeje

Vaskos kötetben, igényes kivitelezésben látott napvilágot az Erdélyi Kárpát-Egyesület múltja és jelene. Az 1891-ben létrehozott civil szervezetünk egész Erdélyt behálózó osztályaival 2011-ben, a jubileum alkalmából szánta magát a nagy munkával járó, de hiánypótló kiadvány elkészítésére. Az 560 oldalas, nagyméretű, színes képmelléklettel gazdagított, igényes kivitelezésű könyv beszerezhető az EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztésében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban. Ara 35 lej.

Vásároljon EKE-Vár téglajegyét!

- A 15 lejes téglajegy felmutatva egy éjszakát tölthet az várfalvi EKE-Várban, vagy megajándékozhatja vele ismerőseit.
- A téglajegyekből 1 befolyó összeget az EKE Várának továbbépítésére, színterítésére kívánja áldozni az EKE. Járuljon hozzá! Ön is téglajegyvásárlással a várépítéshez!
- Keresse a EKE Gutin Osztályánál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztésében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban

APRÓHIRDETÉS

• **FESTMÉNYEKET** vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.

• **Külföldi GY JT VÁSÁROLOK:** régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zseborákat, bronz szobrokat, 1945 eltti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.

• **ELADÓ CSALÁDI HÁZ** Nagybányán, Alba Iulia utca 6. szám alatt (földszint, emelet, manzárd), 7 ár telekkel. Irányár 130 000 euró. Telefon 0728-637653.

• **Társkeres** – 65 éves nyugdíjas korban hozzáillő komoly hölgy ismeretségét keresi komoly kapcsolattal céljából. Telefon 0753-936828.

• **Virágüzletbe** alkalmazok szakképzett munkat. Tel. 0742009306.

• **Város központjában** található vendéglétszolgálatot (pincért) keres. Jelentkezni lehet önéletrajzzal. Tel: 0262-217290, 9-17 óra között. E-mail: bilardi.secretariat@gmail.com, vagy személyesen: Culturii utca 3 (Rivulus Szálloda)

• **A Budapesti Semmelweis Egyetem ortopéd szakorvosai** májusban konzultációt tartanak Nagybányán csip- és térdprotézisek vagy egyéb ortopédiai problémák kezelésére. Eljegyzésért hívja a 0362-805132, vagy 0740-975199 telefonszámot.

GYÁSZHÍR

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama

CSISZÉR ZSUZSANNA

76 éves korában elhunyt. Nyugalma legyen csendes. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik utolsó útján elkísérték és sírjára a kegyelet virágait helyezték. A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett édesapám

JELENTCHI KÁROLY

életének 67. évében visszaadta lelkét Teremt jének. Köszönetet mondok a családnak a szomszédoknak, barátoknak, volt munkatársaknak, akik örök nyugalomra helyezésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétellel osztozva fájdalommban. Gyászoló lánya Karolina

NYÍRBÁTOR Gyógyfürd

május 15-én, csütörtökön. Indulás reggel 7-kor, a Máramaros áruház parkolójából. Jelentkezés a 0747-017580 telefonszámon, Csoma Beánál. Szeretettel várok mindenkit!

Boby Temetkezési Vállalkozás
Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET
nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat
Nagybánya, Pácii tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

RÉSZVÉTNYILVÁNTÁS

szinte részvétünk fejezzük ki Jelentchi Karolinának és családjának, a drága és szeretett édesapja elhunytá felett érzett mély fájdalommban.

Nyugodjon békében!
Nagybányai Háló Mozgalom

Szomorú szívvel értesültem, hogy a kedves és jó kollégám

Dr. VÉS LÁSZLÓ

elhunyt. szinte részvétem a gyászoló családnak. Dr. Fodor Miklós

A Fogászati Komplexum egykori fogtechnikusai kegyelettel emlékeznek volt f orvosukra

Dr. VÉS LÁSZLÓ
fogorvosra

Nyugodjon békében. szinte részvétünk gyászoló családjának

MEGEMLEKEZÉS

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk arra a napra, amikor egy évvel ezelőtt, május 6-án a drága férj, édesapa, nagyapa

id. GERGELY GYULA

örökre eltávozott szeretet körünkben. Emléke, amely a szívünkben él legyen áldott, nyugalma csendes. A bánatos család

Szomorú szívvel emlékezünk, május 7-én volt 10 éve, hogy a szeretett

KONYICSKA JÓZSEF
örökre eltávozott.

Emlékét szívében őrzi a család.

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:
NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

„A mélységek csodája”
- album a Bányavidék ásványairól -
Megvásárolható a Házban!

VÁSÁROSNAMÉNY Gyógyfürd

május 22-én, csütörtökön. Indulás reggel 7-kor, a Máramaros áruház parkolójából. Jelentkezés a 0747-017580 telefonszámon, Csoma Beánál. Szeretettel várok mindenkit!

VARDEA
FOTO-VIDEO-DESIGN

0746049696
0749316252

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

FOTÓ ÉS VIDEÓ EGY HELYEN!

TELEKI HÁZ
MAGYAR HÁZ

HÉTFŐ -PÉNTEK
- 15-21 óra között -
SZOMBATON
- 11-21 óra között -
VASÁRNAP: ZÁRVA.

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.
KÖNYVTÁR: 0362-401260

* **OLVASS NEKEM:** minden szerdán 16 órától a Házban!

* **GYÓGYTORNA** – minden kedden 16.30 és 17.45 órai kezdettel!

* **KÓRUSPRÓBA** minden szerdán 19.00 órakor a Házban!

Tersánszky Józsi Jenő Könyvtár

Nyitva munkanapokon 16-20 óra között, a Teleki Házban!

Tel: 0362-401260

Nem tudják felszámolni a magyarokat

folytatás a 7. oldalról

– Ez megy ezer éve. Folyton a vesztünk l, a megsemmisülésünk l folyik a szó. Arról, hogy eltünk. Miért, a baszkokat be tudták olvasztani? A bretonokról azt sem tudtuk, hogy élnek, most elkezdtek kelta nyelven beszélni. A történelem arra tanítja az embereket, hogy mindig eljön a kedvező pillanat a nemzetek számára, csak vannak nemzetek, akik ezt nem veszik észre. Vagy nincsenek felkészülve rá. Úgy érzem, ilyen volt az a magyaroknak 1990-ben, amikor felkínálták számunkra Kárpátalját. De nem voltunk felkészülve a pillanatra. És nemcsak a történelem hordozhat sok frusztrációt, de a jelen is. Gondol-e komolyan arra valaki, hogy a mostani gyerekek fele elvált családban él? Vagy vizsgálja-e valami, mennyi kultúrzsémetet önt a média ezekre az amúgy is kiszolgáltatott gyerekekre?

– **Ez nem az egészségügy terepe...**
– Szidják a hazai egészségügyet is. Egy disszidens magyar orvos jött ide hozzánk a Harvardról, hogy kezeljük a

Földes László HOBÓ NAGYBÁNYÁN

Május 9-én, MA ESTE 19.00 órától Földes László Hobó lesz az idei Teleki Napok vendége, hosszú évek óta sikeres **József Attila** estjét adja el a Teleki Ház kertjében. **A belépés ingyenes**, kérjük a pontos megjelenést!

ARANYFÉSZEK, ARANYMADÁR

Pajzán mesék felnőtteknek

Sebestyén István bukovinai székely mesemondó **május 10-én, szombaton 19.00 órától** lép fel Nagybányán, a Teleki Napok keretében. Közreműködik a **Gesztenyefa** és a **Berena Zenekar!** **A belépés ingyenes.** Eladását **vacsora és borkóstoló** követi, amelynek meghívottja **Bálint Zoltán** arad-hegyaljai borász lesz; a fűszert hozzá ugyancsak **Sebestyén István** fogja biztosítani.

A borkóstolóra elzetes helyfoglalás szükséges. Szeretettel várunk minden érdeklődőt! (TMH)

TÁNCCHÁZ

minden hétfőn 17 órai kezdettel aprók tánca, fél héttől tánccház nagyobbaknak! **Szeretettel várunk!**

daganatos betegségét, mert nincs megelégedve a kinti orvosokkal. Négyszer volt vitánk szövettani kérdésben az egyik legfejlettebb és legnagyobb amerikai kórházzal. Mind a négy esetben a mi patológusainknak volt igazuk, akik huszadannyit keresnek, mint a kintiek, s háromszor annyit dolgoznak. Nyilván hasonló a helyzet más orvosi területeken is idehaza. Mi mégis mindig a külföldit csodáljuk. Gátolni lehet a tehetséget, de kikezdeni nem. Egy nép kumulatív genetikai állománya konstans.

– **Egy népé. De mi keverékek vagyunk már...**

– Akkor is konstans. Ha olyan generációk lépnek színre, mint a reformkorban, vagy Erdélyben a Szépművészet Céh tagjai, akkor most is itt kell lenniük a rendkívüli tehetségeknek, csak mindig minden a lehetőségeken múlik és a hiten, hogy meg tudom csinálni. És ne féljünk az ellenünk indított akcióktól. Minden akcióra születik reakció. Az erdélyi magyarok is elmentek volna már, ha nem támadják őket. Támadnak? Csak azért is összekovácsolódnak. Érdekes, de erre odakint nem gondolnak?

(A magyarhirlap.hu oldalon megjelent interjú rövidített változata)

A jó, a rossz és az igazmondó

A sportszer, mégis kemény védekezésnek, Görbicz Anita zsenialitására és Ambros Martin tökéletes taktikai érzékének köszönhetően a Gyri Audi ETO női kézilabdacsapata rendkívül magabiztos játékkal megvédte címét a Bajnokok Ligájában. A budapesti Papp László Sportarénában els ízben Final Four-rendszerben megrendezett döntőben 27-21-re verte a montenegrói Buduczerben Podgoricát. A harmadik helyen az FC Midtjyllandot 34-31-re legyőzte a Vardar Szkopje végzett.

Négy különböző stílusú csapat jutott a hölgyek Bajnokok Ligájában idén bevezetett négyes döntőbe. A dán FC Midtjylland fiatal játékosai lendületére és a gyors indításokra épített, a szezon első nagybevásárlást tartó, „újgazdag” Vardar Szkopje világsztárjai egyéni megoldásaira alapozott, míg a Buduczerben Podgorica az ellentmondást nem tűrő kemény védekezésével jutott a legjobb négy közé. A címvédő Gyri Audi ETO a csoportmeccsek és a középdöntő során ugyan nem parádézott, de sokatmondó, hogy veretlenül jutott a négy közé.

A gyri sikerek kovácsa, a kispadra 2012-ben kinevezett **Ambros Martin** székfoglalójában azt nyilatkozta, minden meccset meg akar nyerni. Akkor még sokan legyintettek a spanyol trénerre, de amikor a tavalyi Larvik elleni döntő utolsó percében – döntetlen állásnál, az összesített eredményt nézve már biztosan győzesként – elhangzott az „I want to win this game”, azaz „meg akarom nyerni ezt a meccset”, mindenkit meggyőzött.

A mostani szezon első – a megváltozott lebonyolítási rendszert figyelembe véve – úgy nyilatkozott, a csapatnak nem a csoportmeccsek, és nem is a februári és márciusi középdöntő alatt kell jó formában lennie, hanem májusban. Utóbbi a Buduczerben elleni vasárnapi fináléban nyert igazolást, hiszen a Gyri Audi ETO szezonbeli legjobb mérkőzését játszva, a találkozót végig uralva nyerte meg története során második alkalommal a BL-t.

„A középdöntőben a Buduczer volt a legjobb csapat szerintem, de most, amikor a legfontosabb volt, akkor a Gyri nyert. Amikor a játékok domináltak és nem a verekedés, akkor érezni lehetett, hogy csak mi győzhetünk” – összegzett a spanyol tréner a döntő után. A magyar bajnok a fináléban szinte tökéletes védekezést produkált, **Ambros Martin** taktikai érzékét pedig jól jellemzi, hogy a szezon során oly sokszor lebecsült gyri szélsőket remekeltek.

A világlklasszisok sorát felvonultató magyar fiatalok keretében ugyanis a széleken fiatal magyar játékosok szerepelnek. Januárban ráadásul **Szepesi Yvett** keresztszalag-szakadástan szenvedett, így kényszermegoldásként **Kovácsics Anikó**, illetve a csapat legfiatalabb tagja, **Korsós Dorina** játszott a bal oldalon.

Utóbbival kapcsolatban érdekesség, hogy a Final Four első pénteken még elbállagott a középszakolában, majd hétfőn már az érettségire volt jelenése, a tételek közül pedig akár **Arany** is választhatott. A Buduczerben elleni finálé után **Korsós** elárulta, taktikai döntés volt a szélek fokozott „használata”.

Elmondta, **Ambros Martin** külön felhívta arra a figyelmet, hogy a montenegrói szélső folyamatosan kiugrál a hatosfalból, így nagyobb terület marad a támadóknak. A gyriek fegyverzetten hajtották végre az utasításokat, amit

mi sem bizonyított jobban, hogy a szélső tíz kísérletből kilenc gólt szereztek. A magyar csapat szakvezetőjének szavai a 2013-2014-es szezonban is igazolást nyertek, így ha jövőre esetleg arról beszél, hogy a következőkben két labdával játsszák a kézilabdát, talán azt is el lehet hinni neki.

A csapatokra két nap alatt két mérkőzés várt az új lebonyolítási rendszer miatt, ezért félként az első döntőnoman szólván is visszafogottra sikerült. Az FC Midtjylland ellen a Gyri Audi ETO nagyjából annyit adott ki magából, amennyit a győzelemhez szükséges volt, és végül 29-26-tal jutott döntőbe.

A második elődöntőben a Szkopje és a Podgorica között hasonlónak indult, a montenegrói csapat vezetésével, a 2012-es bajnok azonban a második játékrészen csupán öt gólt szerzett, így hosszabbításra kényszerült (16-16). A ráadásban a Buduczerben **Cristina Neagu** vezetésével végül győztesen ellenfelet (22-20), és készíthetett a gyriek elleni fináléra.

A Gyri és a Podgorica részvételével rendezett finálé a magyar sajtó úgy harangozta be, mint a jó és a rossz párharcát. Azt is elrevelítették, ez a mérkőzés választ adhat a kérdésre, hogy merre tart a női kézilabda. Arra alapozták, hogy az olimpiai döntőt játszó és Eb-győztes montenegrói válogatottra épül Podgorica eredményessége durva védőjátékában rejlik.

A fináléra kirendelt francia bírópáros – a Bonaventura ikerék – azonban már a döntő elején egyértelművé tette, durva szabálytalanság esetén rögtön pihenre küldik az olimpiai döntőt játszó és Eb-győztes montenegrói válogatottra épül Podgorica eredményessége durva védőjátékában rejlik.

A magyar bajnok védekezése végig kemény volt, de a sportszer segítségével határain belül maradt, még akkor is, ha a négyes döntő egyetlen piros lapját **Kovácsics Anikó** révén gyri kézilabdázó kapta. A taktikai fegyverzettség ebben a játéklemben is sokszor megmutatkozott: a világ egyik legjobb beállójának tartott **Dragana Cvijicset** az első félidőben remekül semlegesítették, a másodikban pedig amikor már gölhelyzetbe került, nem szabálytalankodtak vele feleslegesen.

A remek védekezés mellett az ETO támadásban is bizonyította, hogy jelenleg a legjobb női csapat a világon. A 87 találatos gólkirálynői címet szerző **Görbicz Anita** találatai mellett (minkét találkozáson 7-7 gólt lőtt) tökéletes ütempasszokkal játszotta meg társait.

Kovácsics Anikó sokadjára bizonyította, hogy lehet rá számítani, hiszen félként az első döntőben – csupaszív játékával és nem mellesleg gólokkal járult hozzá a teljesítményhez.

A világbajnok **Eduarda Amorim** a legjobb pillanatokban talált be, míg **Hei-**

Egyre közelebb a bajnoki címhez a nagybányai HCM

A bajnoki rájátszásban a nagybányai HCM kézilabdás hölgyei megtették az első lépést a bajnoki cím felé: Zilahon győztek le az egykor szebb napokat látott helyi HC csapatát. A tűzgólos különbség a mieink javára önmagáért beszél. A visszavágót lapzártánk után rendezték.

HC Zilah – Nagybányai HCM 23–33 (12–14)
Zilahi sportcsarnok. Vezetete: **Doru Manea** és **Radu Iliescu** (mindketten Bukarest).

Büntetődobások: 9–7 (6–4, ki-

hagyták: **Constantinescu 2, Varga**, illetve **Marin 2, Ghionea**). Kiállítások: 4–4 perc.

Zilahi HC: **Muresan A., Inculeț – Constantinescu 10 (6), Pintea 5, Trif 3, Rob 3, Ciuciulete 1, Motogna 1, Ciobanu, A. Pop, Turcas, Varga, Cicic, Somai**.

Nagybányai HCM: **Ungureanu (12+2), Babeanu (5+1) – Geiger 6, Rudics 5 (4), Tatár 4, Nechita 4, Szász 3, Pirvut 3, Buceschi 4, Oltean 1, Ardean Elisei 1, Marin 1, Ghionea 1, Bondar, Dimis, Tomescu. (emaramures)**

Öregfiú Focitorna Meghívó

XI. Pünkösdi Kupa (Szilágyozovány, 2014. május 17.)

A Szilágy megyei RMDSZ szervező bizottsága, Ipp Község Polgármesteri Hivatala valamint Szilágyozovány RMDSZ szervezete rendezésében tartjuk idén első öregfiú focitornánkat a falu új, modernizált stadionjában, amely **Thököly István** biológianár nevét viseli.

Várjuk minden magyar közösséget, akiket nem importált és nem RMDSZ-idegen csapatait, akik sportolni, szórakozni és barátkozni szeretnek. Kérjük, hogy a feltétlenül zeni akarók hagyják meg ezt a tornát a szilágyi magyaroknak, akik egymás kezét jönnek fogni. Azokat a magas színvonalú meccset játszókat a megyei IV. ligában, vagy az országos műfüves bajnokságban, esetleg a teremfoci rendezvényeken! Üzenjük azoknak, akik aktív, igazolt játékosokkal teszik tönkre öregfiú focizni vágyó ügyeiket.

Ez a torna az amatőr rizmusról és a baráti szeretetről kellene szóljon... Támogatjuk a szilágyi sajtó részéről **Bálint Vilmos** kultúrhatóság vezető tolmácsolásában hozzánk intézett kérését: ezután lehetséges legyen 50 éven felüli csapatok benevezése és megmérettetése is. Tehát hagyományos csapat mellett hozni lehet tényleg öregfiú csapatot is!

A focitorna rendezésének gondja a zoványi házigazdára (4 pálya, hangosítás, zászlók himnuszok, büfé a szurko-

lók, egészségügyi személyzet, rendezés, rendezés, tisztálkodási lehetőség, öltöző, kávé, zene, kulturális program, vacsora, stb.), a diplomákat, a kupákat, a plakátokat **Szalai István** készíti, a játékvezetők egy részét és a játékszabályokat Zilahról hozzuk.

Jelentkezni, benevezni, a játékoslistát fényposztálni pénzügyeket elintézni (15 + 10 RON csapatonként és 15 RON személyenként vacsoramegváltás) 2014. május 13-ig lehetséges, a csoportosorolás május 14-én, szerdán délután 5 órakor lesz a zilahi RMDSZ futball teri székfoglalóban.

Lehetséges, hogy a XI. Szent István-napi focitorna 2014. augusztus 23-án Ipp falu nem tudja vállalni (pályagondok miatt). Így tehát szabad a gazda, az rendezheti meg, aki hamarabb jelentkezik.

MÁRKUS LÁSZLÓ polgármester, tel. 0743-155740

KOVÁCS KURUC JÁNOS, tel. 0757-082838, e-mail: kurucjancsi@yahoo.com

Lökét a hétvége során ugyan nem játszották meg olyan gyakran mint szokták, a falban végzett munkája felbecsülhetetlen.

A címvédésben emellett óriási szerepe volt a kétszeres olimpiai bajnok, a négyes döntő legértékesebb játékosának megválasztott **Katrine Lundénak**, aki a kapuban nyújtott teljesítményével adott magabiztosságot és tartást társainak. Honfitársa mellett **Löke** a fantasztikus közönséget is méltatta: „Ilyen közönség el nem lehetett rosszul teljesíteni. Az elejétől kezdve tökéletesen védekezünk, és **Katrine** is fantasztikus volt a kapuban.”

A Papp László Sportarénában rendezett Final Four női kézilabda ünnepe volt, a szervezők minden igényt kielégítő munkát végeztek. Talán a mér-

közönséghez igazodva a szombati elődöntő meccsek alatt a hangulat kissé visszafogott volt, de vasárnap a tetőfokára hágott. A Gyri Audi ETO óriási buzdítás közepette ült fel ismét Európa klubcsapatainak trónjára.

Az Európai Kézilabda-szövetség (EHF) tavaly csak a 2013-2014-es kiírásra vonatkozóan döntött a Final Four-rendszerrel, ám **Vetési Iván**, a magyar szövetség elnöke szerint a budapesti négyes döntővel nagyon elégedettek voltak, és már zajlanak a tárgyalások, hogy jövőre is a magyar főváros legyen a rendező. (Kronika)

Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR